Комуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

Пралетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 215 (5889) | 17 верасня 1937 г., пятніца | ЦАНА 10 КАП.

СЕННЯ У НУМАРЫ:

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ: Навесці парадак на калгаснай зямлі.

ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ «ПРАЎДЫ»: Новы прыступ панікі і клікушаства ў Гітлера.

Закончыліся тактычныя вучэнні часцей МВА.

Прамова тав. Варашылава на парадзе войскам, прымаўшым удзел у тактычных вучэннях.

АРТЫКУЛЫ: А. Сакалоўскі — Сялянская забастоўка ў Польшчы.

С. Візнер — Сабатуюць гістарычную пастанову партыі і ўрада.

П. Крышнеў — Шкодніцкія справы ў Жлобінскім раёне.

А. Вольман — Дзялцы з Белсаюзутыля.

Прадкастрычніцкае спаборніцтва фабрык, заводаў і калгасаў.

ЗА РУБЯЖОМ:

Ваенныя дзеянні ў Кітаі.

На франтах у Іспаніі.

Масавыя арышты сялян у Польшчы.

Новая фашысцкая правакацыя ў Францыі.

НАВЕСЦІ ПАРАДАК НА КАЛГАСНАЙ ЗЯМЛІ

Увядзенне правільных севазваротаў побач з паляпшэннем насеннай справы з'яўляецца важнейшай умовай павышэння ўраджайнасці калгасна-соўгасных палёў. У праекце камісіі Наркамзема і Наркамсоўгасаў СССР, ухваленым Чэрвеньскім пленумам ЦК ВКП(б), гаворыцца: «для быстрага і трывалага павышэння ўраджаяў нехапае толькі аднаго — навядзення бальшэвіцкага парадку ў справе правільнага скарыстання зямлі. Выкананне гэтай задачы патрабуе ў першую чаргу ўвядзення правільных севазваротаў».

На працягу многіх гадоў у БССР ворагі народа—трацкісцка-бухарынскія нацыянал-фашысцкія мярзаўцы заведама зрывалі ўвядзенне севазваротаў і правільнае чаргаванне сельскагаспадарчых культур. У выніку сеялася жыта па жыту, лён не па канюшыне і рад іншых культур па неспрыяючых або зусім дрэнных папярэдніках. Гэта прыводзіла да выпустошання глебы, падзення ўраджайнасці, аслаблення калгасаў і зніжэння кошту працадня калгаснікаў.

Увядзенне правільных севазваротаў павінна пакласці канец гэтаму шкодніцкаму выпустошванню глебы і зніжэнню ўраджаю. Навядзенне бальшэвіцкага парадку ў скарыстанні зямлі з'яўляецца выключна важнай справай па ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы нашай рэспублікі.

Соўнарком СССР і ЦК ВКП(б) у сваёй пастанове ад 2 жніўня перад партыйнымі і совецкімі арганізацыямі Беларусі паставілі задачу: «...устанавіць у гадавы тэрмін правільныя севазвароты па калгасах БССР і забяспечыць пераход усіх калгасаў не пазней трохгадовага тэрміна да пасеву строга ў адпаведнасці з устаноўленымі севазваротамі».

Увядзенне правільных севазваротаў патрабуе сур'ёзнай і ўважлівай падрыхтоўкі і немысліма без удзелу шырокіх мас калгаснікаў, спецыялістаў і кіруючых работнікаў сельскай гаспадаркі. Усе дзелавыя прапановы і заўвагі іх да праекта камісіі Наркамзема і Наркамсоўгасаў СССР аб увядзенні правільных севазваротаў павінны быць улічаны. Іменна з гэтай мэты Чэрвеньскім пленумам ЦК ВКП(б) указаны праект вынесен на абмеркаванне мас.

На жаль, трэба адзначыць, што абмеркаванне праекта аб увядзенні правільных севазваротаў у большасці раёнаў рэспублікі арганізавана дрэнна. Можна знайсці нямала калгасаў, дзе не праведзена ні аднаго схода, ні адной гутаркі па праекту камісіі Наркамзема і Наркамсоўгасаў. Не арганізаван збор прапаноў і заўваг калгаснікаў. Напрыклад, у Старадарожскім, Мсціслаўскім, Шклоўскім, Мозырскім, Багушэўскім, Сіроцінскім раёнах паступіла толькі па некалькі заўваг да праекта аб увядзенні правільных севазваротаў.

Хіба не сведчыць гэта аб тым, што многія кіраўнікі раёнаў прабуюць рашаць велізарнейшай важнасці задачу — увядзенне севазваротаў — без прыцягнення мас калгаснікаў, габінетным парадкам.

Гэтыя факты паказваюць, што партыйныя арганізацыі не выканалі пастановы Чэрвеньскага пленума ЦК ВКП(б), не забяспечылі належнае кіраўніцтва работай па абмеркаванню праекта аб севазваротах, перадаручылі гэту справу зямельным аддзелам.

Нямала тут павінны акруговыя і раённыя газеты. Большасць газет не вядуць на сваіх старонках абмеркаванне пытанняў севазваротаў. Сярод такіх газет можна назваць Мозырскую акруговую «Бальшавік Палесся», Полацкую «Бальшавік «Полаччыны», раённыя газеты «Комуніст»—Бабруйск, «Комуна»—Клімавічы, «Бальшавік Мсціслаўшчыны». Тут пытанню севазваротаў за апошні час не прысвечана ні аднаго радка.

Тэрмін, вызначаны пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня для ўвядзення правільных севазваротаў у калгасах нашай рэспублікі, невялікі. Нельга зараз ні дня марудзіць з абмеркаваннем праекта камісіі і зборам прапаноў і заўваг да апошняга. Бо ад гэтага залежыць выкананне ўсіх работ па падрыхтоўцы і ўвядзенню севазваротаў.

Разам з тым перад партыйнымі, совецкімі арганізацыямі, зямельнымі органамі стаіць задача падрыхтоўкі кадраў землеўпарадчыкаў, якім будзе даверана работа па нарэзцы севазваротаў. Начальнікамі партый, атрадаў, звенняў, а таксама і радавымі землеўпарадчыкамі, павінны быць падабраны правераныя і надзейныя людзі.

Але падборам кадраў зямельныя органы як след яшчэ не заняліся. У Наркамземе БССР скардзяцца на вялікі недахоп землеўпарадчыкаў, а нічога не робяць, каб прыцягнуць да ўдзелу ў рабоце па ўвядзенню севазваротаў людзей, ведаючых гэту справу і не працуючых па сваёй спецыяльнасці.

Ёсць нямала фактаў, калі землеўпарадчыкі зараз не выкарыстоўваюцца на сваёй непасрэднай рабоце. Асабліва гэта можна наглядаць з кадрамі тэхнікаў-землеўпарадчыкаў, якія павінны займацца з'ёмкамі калгасных плошчаў і складаннем планаў. Без гэтай работы немагчыма нарэзка саміх севазваротаў. Аднак, у многіх раёнах за апошні час з'ёмачныя работы зусім спыніліся. Няма ні аднаго раёна ў рэспубліцы, дзе-б былі закончаны або набліжаліся к канцу з'ёмачныя работы.

Не пераглежаны раней праведзеныя з'ёмкі і складзеныя планы. Між тым ёсць нямала фактаў, якія сведчаць, што тут асабліва прыклалі руку польскія шпіёны і іх стаўленікі, якія шкодзілі пры правядзенні з'ёмак калгасных плошчаў, занясенні іх на планы. Падобныя сігналы паступаюць з Магілеўскага, Чавускага, Лоеўскага і Плешчаніцкага раёнаў.

Нічога яшчэ пакуль не робіцца зямельнымі органамі і совецкімі арганізацыямі па падрыхтоўцы агранамічнага персанала для абслугоўвання работ па ўвядзенню севазваротаў. Аграномам у гэтай рабоце належыць вялікае месца. Хто як не яны павінны зрабіць агранамічнае і эканамічнае абгрунтаванне севазвароту ў кожным калгасе, дапамагчы калгаснікам зрабіць пераходныя табліцы, правільна спланаваць калгасны цэнтр і вырашыць пытанне аб уключэнні ў севазвароты новаасвайваемых зямель, аб падрыхтоўцы насення шматгадовых траў і т. д. Аднак, работа аграномаў пакуль што яшчэ не выйшла за межы земаддзелаўскіх канцылярый.

Усе гэтыя практычныя пытанні, звязаныя з падрыхтоўкай да ўвядзення правільных севазваротаў, рашаюцца пакульшто вельмі марудна. Зямельныя органы і, перш за ўсё, апарат Наркамзема праяўляюць тут злачынную непаваротлівасць.

Больш таго, ужо цяпер не можа не выклікаць трывогі той факт, што ў Наркамземе БССР да справы ўвядзення новых севазваротаў прыкладаюць руку людзі, не ўнушаючыя, па меншай меры, ніякага палітычнага давер'я. Так, напрыклад, справай складання тыповага севазвароту для калгасаў БССР тут займаецца старшы аграном Беркоўскі. Хто не ведае, што рукамі гэтага Беркоўскага польскія шпіёны, якія ўзначальвалі Наркамзем, на працягу раду год зрывалі ўвядзенне севазваротаў у калгасах БССР, ажыццяўлялі шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы. Як магло здарыцца зараз, пасля ўсіх выкрытых фактаў шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы БССР, што такая важнейшая дзяржаўная справа, як увядзенне севазваротаў, трапляе зноў у рукі людзям, ажыццяўляўшым шкодніцтва. Гэты факт не можа не звярнуць на сябе ўвагі.

Увядзенне правільных севазваротаў — справа велізарнейшага дзяржаўнага значэння. Работа гэта павінна быць даверана толькі чэсным, адданым справе соцыялізма людзям.

Партыйныя арганізацыі павінны арганізаваць і ўзначаліць абмеркаванне праекта камісіі Наркамзема і Наркамсоўгасаў, узяць пад свой кантроль усю падрыхтоўчую работу па ўвядзенню севазваротаў, каб забяспечыць выкананне гэтай работы ва ўстаноўлены партыяй і ўрадам тэрмін.

ПРАДКАСТРЫЧНІЦКАЕ СПАБОРНІЦТВА

НОВЫМІ ПЕРАМОГАМІ СУСТРЭНЕМ ВЯЛІКАЕ СВЯТА ПРАЦОЎНЫХ

МНОЖАЦЦА РАДЫ СТАХАНАЎЦАЎ

МАГІЛЕЎ. У соцыялістычным спаборніцтве за дастойную сустрэчу слаўнай гадавіны Кастрычніка ўступаюць усё новыя працаўнікі. Рабочыя швейнай фабрыкі імя Халтурына абавязаліся датэрмінова выканаць гадавую праграму. Больш 30 рабочых сталі выконваць нормы на 120—160 проц. [illegible] на 200 проц.

Рабочыя-[illegible] металакамбіната тт. Купцэвіч, Хайкін, Гінзбург за апошні час [illegible] сваіх норм да 280 проц. Выдатных паказчыкаў дабіліся [illegible] 12 верасня яны за 6 гадзін апрацавалі 2370 канцоў пры норме ў 1169. [illegible] 223 проц. нормы.

ЗВЫШ ПЛАНА НА 75 ТЫСЯЧ РУБЛЁЎ ПРАДУКЦЫІ

Шырыцца прадкастрычніцкае соцыялістычнае спаборніцтва на барысаўскім драўапрацоўчым камбінаце «Комінтэрн». [illegible] шліфоўшчыкі [illegible] на 148 проц. [illegible] на 140 проц. супроць ранейшых 110 проц.

[illegible] тав. Скапіна дае штодзённа 135 проц. нормы замест ранейшых 91 проц., тав. Марковіч 148 проц. замест ранейшых 120 проц.

[illegible] на 75 тысяч рублёў.

ВЫКЛІК ПРЫНЯЛІ

Гэтымі днямі праз «Звязду» камсамольская брыгада [illegible] Шакала, [illegible] Калыбалава [illegible] 150—160 проц.

ПЕРШЫЯ ПОСПЕХІ СТАХАНАЎСКАЙ ДЭКАДЫ

На менскім чыгуначным вузле з вялікім уздымам праходзіць з 15 верасня стаханаўская дэкада.

Рабочы калектыў менскага паравозарамонтнага дэпо абавязаўся за гэту дэкаду выпусціць з [illegible] 3 паравозы [illegible]

[illegible]

Машыністы пасажырскіх паравозаў серыі С-107 і 158 тт. [illegible]

Не адстаюць ад іх і машыністы таварных паравозаў.

Машыніст камсамольскага паравоза ЭУ-679—65 т. Багацель разам са сваім напарнікам [illegible] 13 тысяч кіламетраў [illegible]

[illegible]

Слесары [illegible] паравоз ОВ-6092 за 5 гадзін 30 мінут замест 14 гадзін [illegible]

Н. СТРАЛЬЧАНКА.

ЗАДАВОЛІЦЬ ЗАКОННЫЯ ПАТРАБАВАННІ СТАХАНАЎЦАЎ

[illegible]

В. К. БЛАЖЭВІЧ,

брыгадзір-стаханавец брыгады выгрузчыкаў менскага цагельнага завода № 1.

757 проц. НОРМЫ

ВІЦЕБСК. 15 верасня на віцебскім чыгуначным вузле пачалася стаханаўская дэкада. Першыя два дні прынеслі новыя вытворчыя поспехі.

Машыніст тав. Цітоў даставіў поезд № 515 з Віцебска ў Оршу раней раскладу на 53 мінуты. Слесары цэха прамыўкі ў першы дзень стаханаўскай дэкады выканалі па дзве нормы і больш. Слесар Шараў выканаў норму на 242 процанта, Багдановіч—на 248 процантаў. Брыгада тав. Воланта выпусціла з прамывачнага рэмонту паравоз за 7 гадзін замест устаноўленай нормы ў 9 гадзін.

Бліскучых поспехаў дабіліся токарыстругальшчыкі. Токар маладзёжнай брыгады тав. Марціноўскі 15 верасня выканаў норму на 518 проц., ордэнаносец тав. Казлоў—на 574 проц., стругальшчык Антоненка—на 620 проц. Усе рэкорды перакрыў токар тав. Валасач. Ён у гэты дзень выканаў норму на 757 проц.

ПАДТРЫМАЦЬ ІНІЦЫЯТЫВУ ПЕРАДАВЫХ РАБОЧЫХ

ХОЙНІКІ, 16 верасня. (БЕЛТА). Першымі ў раёне ўступілі ў прадкастрычніцкае спаборніцтва рабочыя цэха шырспажыва лесазавода «Адраджэнне». Цэх абавязаўся выканаць 10-месячную праграму на 140 проц. 8 рабочых-зборшчыкаў абавязаліся збіраць у месяц па 1000 стульляў кожны, пры заданні ў 640. Работа ў цэху прыкметна паляпшаецца. Рабочыя-станочнікі тт. Каліноўскі, Лаўрусенка і Навіцкі штодзённа выконваюць свае нормы на 130—140 проц. Цэх пераходзіць на канвеерную сістэму.

Павышаюць прадукцыйнасць сваёй працы і многія рабочыя іншых цэхаў лесазавода. На 140 проц. выконваюць свае нормы рамшчыкі Званароў і Караткевіч. Аднак, кіраўніцтва завода вельмі мала робіць для таго, каб падтрымаць ініцыятыву перадавых рабочых і ўключыць у соцыялістычнае спаборніцтва ўвесь рабочы калектыў завода.

ПЛОДАВІННЫЯ ЗАВОДЫ ЎСТУПАЮЦЬ У СПАБОРНІЦТВА

Днямі адбыўся злёт стаханаўцаў на віцебскім плодавінным заводзе. Рабочы калектыў горача адгукнуўся на заклік стаханаўцаў Маскоўскай вобласці і БССР.

Ён абавязаўся выканаць гадавы план у суме 1.517 тысяч рублёў да кастрычніцкіх свят і да канца года даць звыш плана прадукцыі на 217 тысяч рублёў, знізіць сабекошт звыш плана на 150 тысяч рублёў; правесці ў гэтым годзе рад рацыяналізатарскіх мерапрыемстваў.

ЗАКОНЧЫЛІСЯ ТАКТЫЧНЫЯ ВУЧЭННІ ВОЙСК МВА

ПАРАД НЕСАКРУШАЛЬНАЙ МАГУТНАСЦІ

РАЁН ВУЧЭННЯЎ, 15 верасня. (БЕЛТА). Закончыліся тактычныя вучэнні часцей Маскоўскай ваеннай акругі. Пехацінцы, коннікі, артылерысты, лётчыкі, танкісты, сапёры, сувязісты — байцы і камандзіры ўсіх радоў зойск, якія на працягу чатырох з палавай сутак вырашалі складаныя задачы, у апошні раз аглядаюць машыны, правяраюць становішча зброі.

З 10 гадзін раніцы 15 верасня дарогі зноў ажываюць. Да шырокага поля каля горада Н. ідуць тысячы рабочых, калгаснікаў, комсамольцаў, піонераў. Над калонамі партрэты таварыша Сталіна і яго баявых саратнікаў, прывітальныя лозунгі, транспаранты, сцягі, у многіх у руках букеты кветак.

Войскі і баявыя машыны выстраіліся на полі.

У 14 гадзін 30 мінут вярхом у раёне парада паяўляецца народны камісар абароны СССР маршал Совецкага Саюза тав. К. Е. **Варашылаў**. Прыняўшы рапарт камандуючага войскамі акругі маршала Совецкага Саюза тав. С. М. **Будзённага**, нарком разам з ім аб'язджае войскі. Ён вітаецца з войскамі і насельніцтвам, вітае слаўных сыноў радзімы. З краю ў край пракатваецца па радах гучнае чырвонаармейскае «ура». Яго падхватваюць на трыбунах, яно зліваецца з апладысментамі, з маршамі духавых аркестраў. Войскі і насельніцтва вітаюць любімага наркома.

Аб'езд закончан. Народны камісар абароны маршал Совецкага Саюза таварыш **Варашылаў**, намеснік наркома абароны маршал Совецкага Саюза А. І. **Егораў**, маршал Совецкага Саюза С. М. **Будзённы**, члены ваеннага совета МВА — сакратар МК ВКП(б) тав. Н. С. **Хрушчоў** і корпусны камісар Б. У. **Траянкер** і іншыя падымаюцца на трыбуну. Народны камісар абароны звярачаецца да войск з прамовай. Словы таварыша **Варашылава** транслююцца па радыё, яны выразна чуваць і тут, па суседству з трыбунай, і там, на ўзвышшы, дзе стаяць танкі, бронемашыны, дзе знаходзяцца артылерысты. Байцы і камандзіры, калгаснікі і рабочыя—госці і гаспадары парада з глыбокай увагай слухаюць прамову сталінскага наркома.

— Таварышы байцы, камандзіры і палітработнікі, — гаворыць таварыш **Варашылаў**. — Таварышы рабочыя і работніцы, калгаснікі і калгасніцы, таварышы партыйныя і непартыйныя бальшэвікі, комсамольцы і піонеры! Ад імя Цэнтральнага Камітэта Усесаюзнай комуністычнай партыі бальшэвікоў, ад імя рабоча-сялянскага ўрада перадаю вам, сабраўшымся на парад з прычыны сканчэння асенніх тактычных вучэнняў Маскоўскай ваеннай акругі, палкае прывітанне.

На толькі што закончыўшыхся вучэннях,—гаворыць далей таварыш **Варашылаў**,—часці Маскоўскай ваеннай акругі, сталічнай акругі нашай арміі, дабіліся нямалых поспехаў. Але нам з вамі, таварышы байцы, камандзіры і палітработнікі, прыйдзецца яшчэ шмат папрацаваць, каб устраніць і канчаткова ліквідаваць тыя недахопы, якія ўсё яшчэ ёсць у асобных часцях.

Вы павінны быць сапраўднымі соцыялістычнымі работнікамі, сапраўднымі стопроцантнымі бальшэвікамі,—ленінцамі, сталінцамі. Вы павінны безупынна вучыцца ў вялікіх людзей рэвалюцыі— Маркса, Энгельса, Леніна і Сталіна, як трэба жыць і змагацца для таго, каб пасьпяваць у сваёй справе, для таго, каб пераадольваць усе труднасці і перамагаць.

Указваючы, што Маскоўская ваенная акруга павінна быць перадавой акругай у РСЧА, таварыш **Варашылаў** з усёй сілай падкрэслівае неабходнасць байцам і камандзірам часцей акругі яшчэ больш настойліва і арганізавана працаваць, вучыцца, удасканальвацца і памнажаць свае поспехі ў баявой і палітычнай падрыхтоўцы.

Таварыш **Варашылаў** гаворыць аб вялікай народнай любві да сваёй арміі, аб той выключнай увазе і гасціннасці, якую аказвала войскам насельніцтва.

— Такой гасціннасці, такой любві, такіх брацкіх адносін да сваёй арміі, якія мы наглядалі літаральна ў кожным сяле, у кожным доме калгасніка, за ўсіх месцах, дзе нам прыходзілася быць — не ведае ні адна армія ў свеце. Гэта і зразумела. Нашы калгаснікі ведаюць, што Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія — гэта іх армія, што яна будзе абараняць іх шчаслівае жыццё, іх ачагі, іх дамы, іх дасягненні. Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія — гэта іх плоць, кроў, гэта іх лепшыя сыны. Таму дружба, брацкія пачуцці, якія тут нас акружалі, нам дарагі, яны нам зразумелы, яны ёсць і нашы пачуцці, і наша дружба, і наша любоў, бо мы і яны — гэта адно неразрыўнае цэлае. Няма ў нас падзелу на касты і класы. Мы толькі працуем на розных папрышчах. Адны працуюць на фабрыках і заводах, другія ў калгасах. Мы служым у Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі, але ўсе мы робім адзіную справу, справу Леніна—Сталіна, справу будаўніцтва соцыялізма, справу ўсяго чалавецтва.

У канцы сваёй прамовы таварыш **Варашылаў** гаворыць аб тых вялікіх і адказных задачах, якія стаяць перад краінай і Чырвонай Арміяй у сувязі з надыходзячым XX-годдзем Вялікай пролетарскай рэволюцыі і падрыхтоўкай да выбараў у Вярхоўны Совет СССР на аснове Сталінскай Канстытуцыі.

Мы рыхтуемся да святкавання XX-годдзя Вялікай пролетарскай рэволюцыі ў СССР. Увосень мы будзем адзначаць роўна 20 год нашага існавання. З другога боку, партыя, усе працоўныя нашай краіны рыхтуюцца да выбараў у Вярхоўны Совет на аснове Сталінскай Канстытуцыі. Рабоча-Сялянская Чырвоная Армія — узброены аплот нашай дзяржавы — разам з усім народам абавязана прымаць і прымае самы жывы, актыўны, свядомы ўдзел у гэтай велізарнай палітычнай важнасці рабоце.

Няхай-жа здраўствуе, няхай жыве на радасць усяго працоўнага чалавецтва, на радасць народам нашай вялікай радзімы— наш вялікі, мудры правадыр таварыш **Сталін. Ура!**

Гэтыя заключныя словы прамовы народнага камісара пакрываюцца гучным «ура», бурнымі апладысментамі, спевам «Інтэрнацыянала», гарачай, поўнай захаплення авацыяй. Яна разрастаецца зноў, калі, адказваючы на прамову народнага камісара, маршал Совецкага Саюза тав. С. М. **Будзённы** просіць тав. **Варашылава** перадаць ЦК ВКП(б) і таварышу **Сталіну**, совецкаму ўраду і тав. **Молатаву**, што войскі Маскоўскай ваеннай акругі гатовы ў любую мінуту выступіць на абарону свяшчэнных рубяжоў нашай соцыялістычнай радзімы. «Няхай жыве таварыш **Сталін**!», «Ура нашаму любімаму **Сталіну**!», «Слава вялікай партыі бальшэвікоў!» — бясконца нясуцца воклічы.

Усе роды зброі прымалі ўдзел у парадзе часцей Маскоўскай ваеннай акругі, і ўсе яны паказалі клас высокай арганізаванасці, вайсковага парадку.

Па сканчэнні парада, вечарам, адбыўся вялікі канцэрт чырвонаармейскай мастацкай самадзейнасці і лепшых артыстычных сіл Масквы.

На канцэрце прысутнічалі народны камісар абароны маршал Совецкага Саюза тав. К. Е. **Варашылаў**, маршалы Совецкага Саюза тт. А. І. **Егораў** і С. М. **Будзённы**, сакратар МК ВКП(б) тав. Н. С. Хрушчоў.

(БЕЛТА).

РАБОТА ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР ЗА ПЕРШУЮ ДЭКАДУ ВЕРАСНЯ

У жніўні прамысловасць БССР значна недавыканала свой план. Першая дэкада верасня таксама ніякага паляпшэння ў рабоце не дала. Уся прамысловасць рэспублікі (без лесаэксплаатацыі) за I дэкаду выканала план толькі на 28 проц.

Па-ранейшаму ганебна адстае Наркамхарчпром, які даў толькі 24,6 проц. плана. Пагоршылі сваю работу прадпрыемствы Наркамцяжпрома—26,3 проц. Наркомлес выканаў план на 27,5 проц., Наркаммясцпром — 28,2 проц., Наркамлегпром — 31,1 проц., Наркомгас—31,6 проц.

У вялікім прарыве такія буйнейшыя прадпрыемствы, як Гомсельмаш—26,6 проц., магілеўская шоўкавая фабрыка — 27,7 проц., аўтарэмзавод — 18,7 проц. крычаўскі цэментны завод — 26,6 проц., шклозавод імя Сталіна — 23,9 проц., гомельскі дрэваапрацоўчы камбінат — 11,2 проц.

З 19 галін прамысловасці Наркамхарчпрома толькі дзве выканалі план.

Якое становішча з выкананнем плана прамысловасці па гарадах? Асабліва вызначаецца адставаннем прамысловасць Оршы, якая дала толькі 25,2 проц., гомельская прамысловасць — 25,9 проц., магілеўская — 26,8 проц. Барысаў выканаў свой план на 30,3 проц., Віцебск — 30,4 проц., Менск — 32,4 проц., Рэчыца — 33,2 проц., Бабруйск — 33,1 проц.

ЛІКВІДАЦЫЯ АКАДЭМІЧНАЙ ЗАДОЎЖАНАСЦІ

МАСКВА, 16 верасня. (БЕЛТА). Камітэт па справах вышэйшай школы прызнаў магчымым устанавіць канчатковы тэрмін ліквідацыі акадэмічнай задоўжанасці ў ВНУ (вышэйшых навучальных установах) 20 верасня.

Аднačасова дырэктарам вышэйшых навучальных устаноў прапанавана ў адносінах да асобных студэнтаў, якія маюць вялікую акадэмічную задоўжанасць і не прыступілі да яе ліквідацыі, цяпер-жа прыняць рашэнне аб звальненні іх з ВНУ ці астаўленні на другі год.

Для тых студэнтаў, якія знаходзяцца зараз на вытворчай практыцы, захоўваецца раней устаноўлены для здачы акадэмічнай задоўжанасці 15-дзённы тэрмін з моманту звароту іх з практыкі.

ШКОДНІЦКІЯ СПРАВЫ Ў ЖЛОБІНСКІМ РАЁНЕ

Ворагі народа, прадажныя сабакі польскага фашызма, нанеслі немалую шкоду сельскай гаспадарцы Жлобінскага раёна. Главары шайкі шкоднікаў, сядзеўшыя ў партыйных і совецкіх арганізацыях раёна, выкрыты і абясшкоджаны. Аднак, вынікі злачыннай дзейнасці ворагаў народа сучасным кіраўніцтвам раёна не ліквідуюцца.

У раёне злачынна зацягнулі сельскагаспадарчыя работы. Сяўба азімых захапіла раён знянацку. Раён абсалютна не рыхтаваўся да гэтай важнейшай кампаніі. Таму не выпадкова, што сяўба азімых была распачата пасля 1 верасня — тэрміна, к якому сяўба павінна была быць закончана.

Каб замесці сляды сваёй бяздзейнасці ў кіраўніцтве сяўбой азімых, бюро РК КП(б)Б і прэзідыум РВК пачалі выносіць праз дзень грозныя пастановы, у якіх кляймілі ўсіх старшынь калгасаў за зрыў сяўбы, называлі іх сабатажнікамі. 5 старшынь пастановамі бюро РК КП(б)Б і прэзідыума РВК ад 4 і 7 верасня аддаваны пад суд «за сабатаж сяўбы» і пастаўлена пытанне аб іх прабыванні на пасадах старшынь калгасаў.

Сакратар РК КП(б)Б Чэрнышоў і намеснік старшыні РВК Гладкі фактычна прымусілі многія калгасы раёна сеяць па няўгноенай глебе, дрэнным насеннем.

У калгасе «Ударнік», Папаратнянскага сельсовета, упаўнаважаны райкома Хількевіч «нажымаў» на тэмпы. Калгас не вывез і не скарыстаў пад азімыя 32 тоны мінеральнага ўгнаення, амаль увесь гной астаўся ў хлявах, пасеў азімых праведзен па няўгноенай глебе. Але гэтым Хількевіч не цікавіўся. З раёна ў гэты час крычалі: «Тэмпы, тэмпы!»

У калгасе «Чырвоны баец» гэтага-ж сельсовета 85 гектараў жыта засеяна засмечаным, непрыгодным для пасеву насеннем, бо той-жа ўпаўнаважаны райкома Хількевіч заяўляў калгаснікам: «Няма нам часу вазіцца з ачысткай, ад нас патрабуюць з'явіцца ў райком з дакладнымі, што сяўба закончана».

У радзе калгасаў (імя Кірава, «Чырвоны Октябр», «ХІ-годдзе Кастрычніка», за ўсіх калгасах Лукаўскага сельсовета) ігнараваліся агратэхнічныя мерапрыемствы. Сяўбу праводзілі ўручную, а сеялкі не выкарыстоўваліся. Больш 150 тон мінеральных угнаенняў асталіся ляжаць на станцыях.

Раённыя кіраўнікі заняліся очкаўціральніцтвам. Сакратар РК тав. Чэрнышоў праз загадчыка райземаддзела Богуша абавязаў усе калгасы і сельсоветы даваць штодзённую зводку аб тэмпах сяўбы, пры чым прапанаваў, каб лічбы ў зводцы даваліся з разліку на дзень-два наперад. Апрача таго, што з сельскіх советаў давалі дутыя, очкаўціральніцкія лічбы (чаго і патрабавалі раённыя кіраўнікі), зямельны аддзел, даючы зводку ў Наркамзем, яшчэ ад сябе павялічваў лічбу «засеянай» плошчы. Так, 10 верасня па зводках з сельскіх советаў калгасы раёна засеялі 12.706 гектараў, аднаасобнікі — 1.336 гектараў. У Наркамзем-жа райза (загадчык Богуш) тэлеграфуе, што ў калгасах на 10 верасня засеяна 13.185 гектараў, аднаасобнікамі — 1.542 гектары азімых.

Яшчэ 12 жніўня раённая газета «Шлях соцыялізма» выступіла з артыкулам аб варожай дзейнасці кіраўніка аднаго сельсовета. Пасля сігнала газеты райкомам партыі і райвыканкомам нічога не было прадпрынята. Гэты шкоднік астаўся на адказнай рабоце і ў партыі аж да 8 верасня. Зараз ён выкрыт органамі НКВД як вораг народа.

Былы сакратар райкома комсамола Фрыдман быў членам бюро РК КП(б)Б. Апошняму добра было вядома аб дзеяннях аднаго ворага народа. Будучы сакратаром райкома комсамола, Фрыдман развяліў работу комсамольскай арганізацыі раёна. У апарат райкома комсамола заведама падбіраў класава-варожых элементаў, як Шыбінскага.

Фрыдмана ў раёне ведаюць, як ад'яўленага зажымшчыка самакрытыкі. Калі ў час работы комсамольскай канферэнцыі ў раённай газеце з'явілася заметка з крытыкай райкома комсамола і Фрыдмана, апошні абзываў аўтараў карэспандэнцыі і рэдактара газеты рознымі брыднымі словамі.

Аднак, да ад'яўленага зажымшчыка самакрытыкі Фрыдмана ніякіх мер не прынята.

Прыведзеныя факты і наогул становішча многіх калгасаў паказваюць, што ў Жлобінскім раёне не ліквідуюць вынікаў шкодніцтва, не вядзецца рашучай барацьбы са шкоднікамі.

П. КРЫШНЁЎ.

ЧАМУ АДСТАЕ ПЕТРЫКАЎСКАЯ МТС

Петрыкаўская МТС сістэматычна не выконвае план работ. Доўгі час у МТС арудвалі шкодніцкія элементы. Навет цяпер тут ёсць многа неправераных людзей. Як вынік, на 10 верасня гадавы план выканан толькі на 44 проц.

Вельмі дрэнна выкарыстоўваецца трактарны парк. У самы разгар сяўбы тры трактары (у тым ліку адзін «ЧТЗ») здымаліся з сяўбы і перакідваліся на перавозку грузаў розным арганізацыям. Аўтамашыны замест перавозкі гаручага і змазачнага выкарыстоўваюцца як пасажырскія або на прыватныя патрэбы начальства. А ў гэты час трактары прастайваюць з-за адсутнасці гаручага. З-за безадказнасці дырэктара МТС Куцейнікава 46 трактараў прастаялі больш 15 дзён без масла і гаручага.

Арганізацыйная работа МТС пастаўлена вельмі дрэнна. Да прапаноў рабочых і спецыялістаў не прыслухоўваюцца. Крытыка і самакрытыка заціснуты. Скаргі рабочых астаюцца без рэагавання па тры-чатыры месяцы, а часам іх заявы знішчаюцца. Ніякай культурна-масавай работы сярод рабочых і служачых МТС не праводзіцца. Куцейнікаў нават адмаўляецца аказаць дапамогу ва ўстанаўленні радыё.

Совет МТС амаль ніколі не збіраецца. «Кіраўніцтва» Куцейнікава калгасамі зводзіцца к таму, што ў адзін дзень ён аб'язджае ўсе калгасы. Няцяжка здагадацца аб карысці такога гастралёрства.

Буйнейшыя прарывы і шкодніцтва, якое ёсць у МТС, паказвае, што Куцейнікаў не апраўдвае аказанага яму давер'я. Якім чынам ён апынуўся дырэктарам МТС? Былы парторг соўгаса Васілевіцкі па ініцыятыве Куцейнікава быў вылучан загадчыкам раённага зямельнага аддзела. Васілевіцкі, у сваю чаргу, пры ліквідацыі соўгасаў вылучыў Куцейнікава дырэктарам МТС. Яго падтрымалі раённыя кіраўнікі. А гэта таму, што ў сваю бытнасць дырэктарам соўгаса Куцейнікаў забяспечваў раённых кіраўнікоў прадуктамі і лепшымі каровамі.

Васілевіцкі выключан з партыі за сувязь з трацкістамі. Куцейнікаў падтрымліваў з ім сувязь раней і цяпер. Становіцца зразумелым, чаму МТС знаходзіцца ў прарыве.

Паводзіны і «работа» Куцейнікава добра вядомы райкому партыі, але ён не прымае належных мер. Больш таго, райком падтрымлівае яго.

Майстэрня МТС да рамонту не падрыхтавана, няма запасных частак, няма кваліфікаваных рабочых. Справа даходзіць да такіх агіднасцей, што каля 300 тон мінеральнага ўгнаення гадамі ляжыць пад адкосам і псавалася. Пасля таго, як угнаенне аказалася нягодным, Куцейнікаў распараджаецца, каб яго завозілі ў калгасы.

ІГНАЦЕНКА. ЧЭРНІН.

11 верасня на асеннія тактычныя вучэнні часцей Маскоўскай ваеннай акругі прыбыў народны камісар абароны маршал Совецкага Саюза тав. К. Е. Варашылаў. Народнага камісара сустрэў у раёне вучэнняў камандуючы войскамі Маскоўскай ваеннай акругі маршал Совецкага Саюза тав. С. М. Будзённы. НА ЗДЫМКУ — на пярэднім плане (справа налева): корпусны камісар тав. Траянкер, тав. К. Е. Варашылаў, камдзіў тав. Хмельніцкі, тав. С. М. Будзённы і інш. у раёне вучэнняў. Фота Ф. Кіслова і С. Ласкутова (СФ).

ЗАВАЁЎВАЕМ ЗАМОЖНАЕ ЖЫЦЦЁ

Наш калгас імя Дзяржынскага (Лагойскі раён) падыходзіць да 20-ай гадавіны Кастрычніка з вялікімі поспехамі. Заваёўваем заможнае жыццё. Мы выдалі натурай авансы калгаснікам на працадзень па 1,5 кгр. жыта, 0,5 кгр. пшаніцы і па 40 кап. грашыма. Па прыблізных падліках, пры канчатковым размеркаванні даходаў калгаснікі нашага калгаса атрымаюць на працадзень 3 кілограмы зерневых, 12 кілаграмаў бульбы, 2,5 кілограма грубых кармоў для жывёлы і 1 руб. грашыма.

Вось што, прыкладна, атрымаюць асобныя калгасныя сем'і.

Пётр Багдан атрымлівае 36 цэнтнераў зернавых, 144 цэнтнеры бульбы, 3,6 цэнтнера фуражу і 1.200 руб. грашыма.

Сям'я Высоцкага Казіміра атрымлівае 22 цэнтнеры зернавых, 88 цэнтнераў бульбы, 22 цэнтнеры фуражу і 735 рублёў.

Як і ўсе калгасы Совецкай Беларусі, наша сельгасарцель імя Дзяржынскага атрымала вялікія ільготы па зернапастаўках. Так, напрыклад, у 1936 годзе хлебапастаўкі па нашаму калгасу складалі 104 цэнтнеры, у гэтым годзе — 37,2 цэнтнера. Бульбы ў мінулым годзе—301 цэнтнер, цяпер 195 цэнтнераў.

Наш калгас электрыфікаван і радыёфікаван. Калгас мае два нафтавыя рухавікі, аўтамашыну, 12 калгаснікаў маюць у сваім асабістым карыстанні веласіпеды.

Настрой у калгаснікаў вельмі добры. Гістарычная пастанова партыі і ўрада ад 2 жніўня выклікала сярод калгаснікаў вялікі палітычны і вытворчы ўздым. Сустрэнем 20-ую гадавіну Кастрычніцкай рэволюцыі новымі поспехамі.

Старшыня калгаса ФУРС.

АДКРЫЎСЯ ДОМ АДПАЧЫНКУ ДЛЯ ЦЯЖАРНЫХ ЖАНЧЫН

У Ждановічах у сасновым лесе адкрыўся дом адпачынку для цяжарных жанчын на 50 месц. Дом адпачынку камфартабельна абсталяван — англійскія ложкі, мяккая мэбля, каўры, люстры. У ім 12 палат, радзільны пункт, урачэбны кабінет. Яго абслугоўваюць 5 акушэраў і 1 урач-гінеколаг. Да дому адпачынку прымацавана спецыяльная легкавая машына. Адпачываючыя атрымліваюць харчаванне па выбару.

РЭКОРД тав. САЛАЎЁВА

Малады ільнацерабільшчык Дабрамысленскай МТС, Лёзнянскага раёна, Салаўёў Пётр выцерабіў за сезон на машыне «ВНІІЛ-5» 185,5 гектара пры плане ў 50 гектараў. Гэта неперавышаны ў БССР рэкорд. У паасобныя дні выпрацоўка даходзіла да 13 гектараў. Разам з Салаўёвым працаваў трактарыст Старавераў.

ДОБРАЕ ПАПАЎНЕННЕ

ЧАШНІКІ. У раённым доме соцкультуры як ніколі ажыўлена. Прызыўнікі культурна абслугоўваюцца. Тут ёсць газеты, більярд, шашкі, даміно. Чытаюцца даклады, лекцыі аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР, аб міжнародным становішчы і т. д.

Прызыўнік Шах Сцефан—рабочы фабрыкі «Чырвоная зорка», ударнік вытворчасці, мае ўсе абаронныя значкі. Ён з вялікай радасцю сустрэў сваё назначэнне ў кавалерыю. Многія прызыўнікі адмаўляюцца ад ільгот.

Чашніцкі раён, як і іншыя раёны БССР, дае ў гэтым годзе добрае папаўненне Чырвонай Арміі. Сярод прызыўнікоў ніводнага непісьменнага. 95 проц. іх прайшлі дапрызыўную падрыхтоўку, 35 проц. прызыўнікаў здалі нормы на значок ГПА, 37 проц. варашылаўскія стралкі.

МАЙСТАК.

ДАЗВОЛ ПАЛЯВАННЯ НА ДЗІКАГА КАБАНА І МЯДЗВЕДЗЯ

У мэтах захавання калгаснай жывёлагадоўлі і паляўнічай фауны СНК БССР дазволіў паляванне на мядзведзя на тэрыторыі БССР, як і на іншых шкодных звяроў на працягу ўсяго года. Паляванне на дзікага кабана дазволена з 15 верасня да 15 лютага.

У мэтах учота знішчаных мядзведзяў і дзікіх кабаноў устаноўлена, што на кожнага забітага мядзведзя і дзікага кабана складаецца акт, які перадаецца разам са скурамі загатоўчым арганізацыям. Акты ўсе будуць накіроўвацца ў Дзяржаўную інспекцыю палявання і зверагадоўлі Наркамзема БССР.

САБАТУЮЦЬ ГІСТАРЫЧНУЮ ПАСТАНОВУ ПАРТЫІ І ЎРАДА

Дзесяткам калгасных двароў Магілеўскага раёна яшчэ і зараз не вернуты незаконна аднятыя ў іх прысядзібныя землі. Больш таго, у радзе калгасаў ёсць выпадкі, калі зараз праводзіцца незаконная адрэзка прысядзібных участкаў калгаснікаў.

У калгасе імя Сталіна, Мастоцкага сельсовета, старшыня калгаса Сідарэнка замест звароту калгаснікам прысядзібных участкаў, якія былі ў іх раней незаконна адрэзаны, правёў пасля 5 жніўня дадатковую незаконную адрэзку прысядзібных участкаў у 17 калгаснікаў—замест меўшыхся ў іх 0,3—0,5 гектара прысядзібнай зямлі пакінута ўсім 17 калгаснікам па 0,25 гектара. А калгасніку Сімоназу Максіму, жадаючаму перасяліцца з хутара на жыхарства ў калгасную вёску, зусім не адведзен прысядзібны ўчастак.

У калгасе «Чырвоная зорка» (старшыня калгаса Паджары), таго-ж сельсовета, 10 калгаснікам адведзены прысядзібныя ўчасткі ў трох месцах кожнаму.

У калгасе імя Парыжскай комуны, Дабрасневіцкага сельсовета, справа звароту калгаснікам незаконна аднятых у іх прысядзібных участкаў бескантрольна была перадаверана быўшаму стражніку Дварэцкаму і асуджанаму на 10 год зняволення за пакражу Жадзецкаму, у выніку да апошняга часу не былі вернуты прысядзібныя ўчасткі 21 калгаснаму двару. Больш таго, у калгасніка Казакова Аляксея, які меў да пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) 0,5 гектара прысядзібнай зямлі, аднята і залічана ў агульнакалгасны фонд 0,25 гектара зямлі, у тым ліку 0,1 гектара саду, пакінуўшы ў яго карыстанні толькі 0,25 гектара. Калгасніку Шаркову Грыгорыю і калгасніцы Бельскай Маланні зусім не адведзены прысядзібныя ўчасткі зямлі. Калгасніку Хадорцаву Аляксею адведзен прысядзібны ўчастак 0,35 гектара, ды і то непрыгодны—пяскі. У калгасе імя Карла Маркса, таго-ж сельсовета, зусім не надзелены прысядзібнымі ўчасткамі калгаснік Табарка Уладзімір і калгасніца Мікушына Елена.

Старшыня Дабрасневіцкага сельсовета Бараноўскі і культпроп райкома партыі Шульгат, адказныя за гэту справу па Дабрасневіцкаму сельсовету, прадставілі ў райвыканком і райком партыі заведама хлуслівыя весткі аб звароце прысядзібных зямель калгаснікам.

У калгасе «Комінтэрн», Слабодскага сельсовета, старшыня калгаса Гізеліс самаўхіліўся ад правядзення ў жыццё пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) у частцы прысядзібных зямель калгаснікаў, перадаверыўшы гэту справу вылучанай па яго прапанове яўна непрацаздольнай камісіі ў складзе 25 чалавек, якая яшчэ больш заблытала справу ў калгасе, зрабіўшы перападзяленне прысядзібнымі землямі калгаснікаў, адвёўшы прысядзібныя ўчасткі не каля двара калгасніка, а каля двара яго суседа. Аб надзяленні прысядзібнымі ўчасткамі калгасніцы Тыльковай Фёклы і калгасніка Карпенка Якава камісія зусім «забылася».

Падобнага роду скажэнні ў правядзенні пастановы партыі і ўрада аб прысядзібных землях калгаснікаў ёсць у калгасах Таранаўскага (калгас «Большэвік») і Машанацкага (калгас «Комінтэрн») сельсоветаў.

Сярод аднаасобнікаў Магілеўскага раёна не праведзена адпаведная растлумачальная работа аб прадастаўляемых ільготах аднаасобным сялянскім гаспадаркам пры ўступленні іх у калгасы. У выніку толькі 15 аднаасобных гаспадарак падалі заявы аб уступленні ў калгасы, у той час як у раёне ёсць 2.485 двароў або 17 проц. сялянскіх гаспадарак, яшчэ не ўступіўшых у калгасы.

Пастановай СНК СССР і ЦК ВКП(б) ад 2 жніўня ў Магілеўскім раёне ліквідуецца 6 шкодніцка арганізаваных соўгасаў («Цішоўка», «Барацьбіт», «Палыковічы», «Казіміраўка», імя Варашылава і «Новы шлях»). Тэрмін перадачы іх зямель калгасам з занясеннем у акты на вечнае карыстанне зямлёй прайшоў (1 верасня 1937 г.), а перадача зямель не скончана. Так, на 9 верасня гэтага года перадана соўгаснай зямлі калгасам з занясеннем у акты калгасам на вечнае карыстанне зямлёй толькі 1.762 гектары (па 13 калгасах), а на астатнюю частку зямель ліквідуемых соўгасаў (3.000 гектараў) зроблен толькі землеадвод калгасам без занясення ў акты калгасаў на вечнае карыстанне зямлёй.

У ліквідуемых соўгасах ёсць выпадкі безгаспадарчасці і разбазарвання жывёлы. Так, у соўгасе «Барацьбіт» на 9 верасня г. г. была яшчэ не скончана ўборка аўса, які па 15—20 проц. асыпаўся на корані. З 13 па 20 жніўня прадана 90 парсючкоў двухмесячнага ўзросту, з якіх — 50 галоў рабочым соўгаса і 30 галоў калгаснікам, а таксама прадана адна карова рабочаму соўгаса, у той час, як па закону гэта катэгарычна забараняецца.

Не раздана калгасам 160 гектараў сенажацей, якія незаконна знаходзяцца ў карыстанні гарадскіх устаноў і арганізацый.

Згодна пастановы СНК СССР і ЦК ВКП(б) трэба перадаць калгасам Магілеўскага раёна 4.900 гектараў лясоў і лясных угоддзяў, але гэта работа яшчэ не скончана. На 9 верасня перадана 20 калгасам 645 гектараў лясоў і лясных угоддзяў, якія занесены ў акты на вечнае карыстанне зямлёй, а 116 калгасам раёна зроблен лесаадвод 4.225 гектараў лесу, але ў акты на вечнае карыстанне зямлёй не занесены.

Грубейшыя скажэнні гістарычнай пастановы партыі і ўрада ў Магілеўскім раёне з'яўляюцца не выпадковымі. Доўгі час загадчыкам райземаддзела працаваў нехта Муха, увесь час ён шкодзіў сельскай гаспадарцы раёна. І ўсё-ж яму райком партыі і райвыканком даверылі ліквідаваць вынікі шкодніцтва ў калгасах Мастоцкага сельсовета. Замест таго, каб вярнуць калгаснікам шкодніцка абрэзаныя сядзібы, ён арганізаваў дадатковую незаконную абрэзку прысядзібных участкаў. Толькі ў апошнія дні ён знят з работы і выключан з партыі як трацкісцкі паслядыш.

Цяперашні старшыня райвыканкома т. Ваньчук у сваёй бытнасці дырэктарам Магілеўскай МТС па-шкодніцку пабудаваў рамонтную майстэрню, займаўся очкаўціральніцтвам. За свае «поспехі» неаднаразова прэміраван і наогул быў у пашане ў выкрытых зараз польскіх шпіёнаў.

Зрыў выканання гістарычнага рашэння партыі і ўрада грае на-руку класаваму ворагу. Як відаць, сакратар Магілеўскага райкома партыі тав. Кузмін не зрабіў усіх неабходных вывадаў з становішча, якое стварылася ў раёне. Ён праяўляў бяздзейнасць у ліквідацыі вынікаў шкодніцтва ў сельскай гаспадарцы раёна і выкарчоўвання стаўленікаў польскіх шпіёнаў, якія прыталіся ў арганізацыях і ўстановах раёна. Кіраўніцтва Магілеўскага раёна павінна несці поўную адказнасць за невыкананне і скажэнні гістарычнай пастановы партыі і ўрада.

ВІЗНЕР С. К.

НЕ ЗАБЯСПЕЧВАЮЦЬ ПАЛІТЫЧНАГА КІРАЎНІЦТВА КУРСАМІ

Ворагі народа гамарнікі, тухачэўскія, убарэвічы і ўся астатняя фашысцкая свора нямалы урон нанеслі нашай Чырвонай Арміі на яе адказным участку—падрыхтоўцы кадраў каманднага і палітычнага састава.

Зараз перад байцамі, камандзірамі і палітработнікамі стаіць баявая задача спалучэння баявой і палітычнай падрыхтоўкі з максімальным павышэннем рэволюцыйнай пільнасці.

Аднак, на курсах перападрыхтоўкі каманднага начсастава, дзе начальнікам маёр Лагуновіч, кіруючы палітычны састаў (камісар Збароўскі, парторг Керсценсон) не толькі не забяспечваюць неабходнае палітычнае кіраўніцтва, але самі з'яўляюцца носьбітамі антыпартыйных, палітычна шкодных спраў.

На ўроку вывучэння Сталінскай Канстытуцыі тав. Збароўскі заявіў, што асобныя таварышы на пытанне аб сутнасці Канстытуцыі адказваюць вульгарна, гаворачы, што Канстытуцыя—гэта асноўны закон Саюза ССР. Мы пытаем, хто даў права палітычнаму кіраўніку адказнай ваеннай часці кваліфікаваць зусім правільнае вызначэнне Канстытуцыі вульгаршчынай?

Гэта не адзінкавы факт антыпартыйнай установкі камісара Збароўскага. Новы выбарчы закон па яго тлумачэнню з'яўляецца тэхнічнай справай.

Да гэтага трэба дадаць, што курсанты па рэкамендацыі Збароўскага снабжаюцца вучэбнымі матэрыяламі, рэдагуемымі людзьмі, якім партыя вынесла сваё палітычнае недавер'е. Так, для вывучэння Сталінскай Канстытуцыі ў якасці дапаможнага матэрыялу курсанты атрымлівалі брашуру пад рэдакцыяй былога культпропа Заходняга абкома ВКП(б) Кагана, выключанага з партыі за сувязь з ворагамі народа.

Усе гэтыя факты добра вядомы парторгу курсаў тав. Керсценсону. Аднак, апошні да голасу комуністаў не прыслухоўваецца. Сам Керсценсон на партыйным сходзе даў антыпартыйную ўстаноўку, якая ідзе ў разрэз з рашэннем Пленума ЦК ВКП(б) аб вядучай ролі горада.

Трэба спадзявацца, што адпаведныя органы тэрмінова зоймуцца становішчам палітычнага кіраўніцтва курсаў.

Курсанты: С. БРАЙНІН, КАВАЛЁЎ, ЗАБЕЛА.

СТРАТЫ ЎРАДЖАЮ

Уборка ўраджаю ў калгасе «Пралетарый», Любаньскага раёна, прайшла дрэнна. Убраныя ўчасткі не праверany. Жняяркі працавалі без зернаўлавіцеляў, шмат збожжа асыпалася на полі, не было арганізавана падграбанне каласоў.

Але злачынныя страты калгаснага ўраджаю на гэтым не скончыліся. Яны працягваюцца на малацьбе. Прысланая Любаньскай МТС малатарня (машыніст Кукраш Р.) працуе дрэнна. Шмат збожжа трапляе пад машыну, астаецца ў саломе. На заўвагі калгаснікаў, што пры малацьбе дапускаюцца вялікія страты, машыніст адказвае:

— Гэта не ваша справа.

Замест 15 тон у дзень намалачваць 5 тон.

Супрацьпажарная ахова на малацьбе не арганізавана. Пажарная машына дзесьці стаіць непадрыхтаванай. Ля малатарні кураць. Не турбуе ўсё гэта кіраўніцтва калгаса і дырэктара Любаньскай МТС тав. Пагодзіна.

М. КУКРАШ.

ПАЭМА „ВИТЯЗЬ В ТИГРОВОЙ ШКУРЕ“ НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Пры Саюзе совецкіх пісьменнікаў БССР створана камісія па азнаменаванні 750-годдзя са дня нараджэння геніяльнага грузінскага паэта Шота Руставелі — аўтара бесмяротнага твора «Витязь в тигровой шкуре».

У Менску адбудзецца вялікі літаратурны вечар памяці Руставелі. Дакладчыкам па гэтаму пытанню выступіць руставелезнаўца, які запрашаецца з Грузіі. Беларускія паэты будуць чытаць на беларускай мове пераклады з паэмы «Витязь в тигровой шкуре».

Паэтычная секцыя ССП арганізуе пераклад на беларускую мову паасобных глаў паэмы. У перакладах прымуць удзел Янка Купала, Якуб Колас, Броўка, Глебка і інш. Поўны пераклад паэмы і выданне яе намечана ў 1938 годзе.

НОВЫ ПРЫСТУП ПАНІКІ І КЛІКУШАСТВА Ў ГІТЛЕРА

У завяршэнне манатоннага, аднастайнага фашысцкага балагана ў Нюрнбергу выступіў з антыбольшэвіцкай прамовай Гітлер. Даўно вядома, што Гітлер тым больш шалее і юродствуе на аратарскай трыбуне, чым трудней становіцца становішча фашысцкага ўрада Германіі. Напружваючы галасавыя звязкі, фашысцкі дыктатар прабуе пустымі разлагольствамі заглушыць ропат, які раздаецца ўсё гучней ва ўсіх канцах Германіі.

Антыбольшэвіцкая прамова Гітлера адрозніваецца сваім панічным тонам. Сур'ёзныя трудпасці ўнутранага і міжнароднага парадку наклалі на яе адпячатак панікерства. Адсюль і яе істэрычнасць.

Фашысцкім заправілам прышлося прызнаць у Нюрнбергу нямала фактаў, ярка характарызуючых непрыглядную сапраўднасць. Міністр харчавання і сельскай гаспадаркі Дарэ публічна пацвердзіў, што ў краіне ўсё астрэй адчуваецца харчовы крызіс. З хлебам абстаіць зусім дрэнна. Штогодні імпарт зярна скараціўся за час фашысцкай дыктатуры ў сярэднім з 4,1 мільёна тон да 1,1 мільёна тон, пры памяншэнні пасеўнай плошчы. Фашыстам валюта патрэбна не для закупак харчавання, а для закупак ваеннай сыравіны. Сакратар германскага міністэрства фінансаў Рэйнгардт адзначыў, што падаткі павялічыліся ў Германіі за тыя-ж гады ў два разы. Фашыстам патрэбны грошы для падрыхтоўкі вайны.

Усе бесстаронныя наглядальнікі сучаснай германскай сапраўднасці адзначаюць у адзін голас, што яшчэ ніколі з часу вайны германскі народ не адчуваў патрэбы і не галадаў у такой ступені, як зараз. Праславутая «чатырохгодка», абвешчаная фашыстамі ў мінулым годзе, скандальна праваліліся. Пры абвяшчэнні «чатырохгодкі» Герынг абяцаў насельніцтву «невялікае паляпшэнне становішча» ўжо праз паўгода. Але прайшоў год — а воз і зараз там.

Жыццёвы ўзровень мас настолькі ўпаў, што ў Нюрнбергу Гітлер быў вымушан загаварыць на тэму аб тым, што «не адзіным хлебам жыў будзе чалавек». Замалоў, завярцеўся млын фашысцкага клікушаства. Не будучы здольнымі даць германскаму насельніцтву хлеб, фашысцкія заправілы, відаць, рашылі накарміць яго істэрычнай балбатнёй. Дрэнная замена! Гарматы—замест абеда, клікушаства — замест снядання і вячэры, — такія сумныя будні Германіі.

Фашысцкія главары разлічвалі дасягнуць быстрых рэзультатаў сваёй інтэрвенцыяй у Іспаніі. Яны спадзяваліся закабаліць іспанскі народ, захапіць сыравіну і натуральныя багацці Пірэнейскага паўвострава. Не вышла! З кожным тыднем вайны мацнее гераічная народная армія Іспаніі, наводзіцца ўсё больш цвёрды парадак у рэспубліканскім тылу.

Германскія фашысты мелі вядомыя планы і ў адносінах Кітая. У сувязі з заключэннем тайнага германа-японскага ваеннага саюза, пад шыльдай «антыкомуністычнай згоды», Токіо і Берлін прабавалі ўцягнуць у антысовецкі фронт і Кітай. Уся практыка японскай палітыкі на Далёкім Усходзе сведчыць, што гэты «антыкомуністычны» шлях, па сутнасці справы, азначаў-бы шлях да страты Кітаем яго дзяржаўнай самастойнасці. Берлінскія і токійскія агрэсары жорстка пралічыліся. Замест заняволення Кітая, якое яны ўжо бачылі ў сваіх марах, у Кітаі праходзіць цяпер небывалае згуртаванне народных мас у абарону сваёй радзімы ад чужаземных захватчыкаў.

Падрыхтоўваючы новую сусветную вайну, фашысцкія правакатары насаджаюць ва ўсім свеце смуту, беззаконне і гвалт. Піратства на Міжземным моры, ажыццяўляемае італьянскім ваенным флотам пры прамой падтрымцы Германіі, было састаўной часткай правакацыйных планаў фашысцкіх агрэсараў. Але і тут марскія разбойнікі атрымалі шчаўчок на канферэнцыі ў Ніёне, [illegible] наперакор усім намаганням Германіі [illegible] сарваць. Не выпадкова [illegible] фашысцкага шаленства, [illegible] пры закрыцці [illegible] ў Нюрнбергу, саўпаў [illegible] згоды аб калектыўнай [illegible] піратаў.

[illegible] баланс унутранай [illegible] германскага фашызма [illegible] шалець германскім [illegible] ярасці ў раж, не [illegible] дастаткова [illegible] нудную песню аб [illegible]»?

Ну [illegible] Гітлер аб «небяспецы [illegible]». Але ў яго разглагольствах [illegible] непадзельны [illegible] лінскія справы ў Берліне [illegible] яны з такой настойлівасцю [illegible] старую шарманку [illegible] пыл? Як абста[illegible] хлуслівымі запэўненнямі [illegible] аб тым, [illegible] і «выкаранілі» [illegible], як можна крычаць [illegible] большэвізма, калі [illegible]. І адкуль узялася [illegible] паніка перад большэвізмам [illegible] запэўненню Гітлера, [illegible] «імунітэт» супроць [illegible]?

Ізбітая [illegible] большэвіцкай пагрозе змяняецца [illegible] песняй аб «яўрэях». [illegible] Фашысцкай Германіі [illegible] яўрэі. Але ў Германіі [illegible] яўрэяў [illegible] тысяч. Як можа [illegible] стварыць пагрозу [illegible] германскага народа? Фашысцкі дыктатар аб'ят панікай і таму нясе несусветную чушь.

Заключны нумар нюрнбергскага балагана, яго «гвоздзь»,—мнімыя заваявальныя планы Совецкага Саюза. Гітлер, ці бачыце, устрывожан тым, што «Іспанія будзе зазаявана Совецкай Расіяй». Ясна, што дыктатар заблытаўся. Для чаго, уласна, СССР патрэбна чужая тэрыторыя? Ці-ж мала ў яго зямлі, багаццяў?!

Фальшывыя і бязглуздыя выкрыкі аб намерах Совецкага Саюза заваяваць Іспанію закліканы прыкрыць захватніцкія планы самой Германіі. Германа-італьянская інтэрвенцыя ў Іспаніі — непрaложны факт, прызнаны ўсім светам.

Захоўваючы меладраматычную позу, Гітлер дэкламіруе аб тым, што «фашысцкая Германія стварыла зброю, каб маланкава разбіць праціўніка ў выпадку спробы большэвіцкага ўтаржэння». Сваёй няэграбнай балбатнёй фашысцкаму дыктатару не ашукаць насельніцтва Германіі. Свету нічога невядома аб падрыхтоўцы «большэвіцкага ўтаржэння» на германскую тэрыторыю. Наадварот, за ўсім свеце і ў народных масах самой Германіі толькі і гавораць аб агрэсіі, якую рыхтуе супроць іншых краін, у тым ліку і супроць СССР, германскі фашызм.

Фашысцкі клікуша распаясаўся. Ён дагаварваецца да сцвярджэння, што Германіяй збіраецца кіраваць «інтэрнацыянальная гільдзія злачынцаў у Маскве». Каму марочыць галаву спалоханы главар германскіх фашыстаў? Адкуль ён узяў гэту фантастычную ахінею? Што-ж датычыць «гільдзіі злачынцаў», то яна сапраўды існуе. Але яе трэба шукаць не ў Маскве, а ў Берліне.

Адну групу злачынцаў на чале з Вільгельмам германскі народ ужо выкінуў з Германіі. Баімся, што другую групу злачынцаў, не дарма аб'ятую ныне панікай, таксама выкіне вон германскі народ.

Ці не ў гэтым ляжыць крыніца панічных дэкламацый у прамовах фашысцкіх лідэраў у Германіі?

„ПРАВДА“.

Знішчаюць конскае пагалоўе

Кіраўніцтва Гарадоцкага раёна не змагаецца за моцнага каня. Шкоднікі, якія акапаліся ў асобных калгасах, па-варварску знішчаюць конскае пагалоўе, а ў раёне з гэтага факта не робяць належных палітычных і практычных вывадаў.

Праверка становішча конскага пагалоўя паказала, што многія коні заморваны, пацерты холкі, а значная частка зусім вывезена са строю. Захаванне і аднаўленне конскага пагалоўя пастаўлена вельмі дрэнна. Ва многіх калгасах шкодніцкія адносіны да коней астаюцца беспакаранымі на працягу раду год.

Такое становішча ў калгасах Вайханскага сельсовета, дзе доўгі час працаваў старшынёй сельсовета цяперашні загадчык райза тав. Сцяпанчанка. Такія-ж варварскія адносіны наглядаюцца да коней у калгасах іншых сельсоветаў. Кіраўнікі гэтых сельсоветаў і калгасаў давялі конскае пагалоўе да змораннасці з радам траўматычных пашкоджанняў.

Падрастаючы маладняк калечыцца. Жарабят путаюць вяроўкамі, лазовай карой, ад чаго ў іх робяцца парэзы на нагах. У выніку сухажыллі пярэдніх канечнасцей маюць ушчыльненні, што, бясспрэчна, адаб'ецца на працаздольнасці і становішчы коней.

Не лепш справа з коўкай і расчысткай капыт коням. Элементарныя патрабаванні па коўцы і расчыстцы капыт зусім не выконваюцца. Капыты настолькі абраслі, што зялікая колькасць коней маюць абломы і скразныя трэшчыны капыт. Гэта таксама адбіваецца на іх працаздольнасці.

Як былое, так і цяперашняе кіраўніцтва раёна да гэтага часу не занялося пытаннем становішча конскага пагалоўя. Траўматычныя пашкоджанні коней па раёну сталі вельмі частымі. І гэта не выпадкова. У раёне выяўлен рад фактаў, калі ў хамуты наўмысля забіваліся цвікі, каб гэтым самым выводзіць лепшых коней са строю. Гэтым фактам не надана значэння і не выкрываюцца сапраўдныя шкоднікі, якія знішчалі і знішчаюць коней.

ЛІСОЎСКІ.

Цёмныя людзі запраўляюць калгасам

Старшыня праўлення калгаса «Інтэрнацыянал» (Грэскі раён) Аўсей Венгер груба парушае сталінскі статут сельскагаспадарчай арцелі. Венгер, наперакор законам совецкай улады, гандлюе зямлёй, якая перадана калгасу на вечнае карыстанне.

З калгаснага масіва ён адпусціў розным антысовецкім элементам, якія нічога агульнага з сельгасарцеллю не маюць, 2,25 гектара зямлі. Адзін гектар ён даў Кізелю — сыну былога купца і спекулянта, у свой час раскулачанаму. 0,25 гектара калгаснай зямлі атрымаў Бачко Лявон, які выступаў супроць калектывізацыі.

Таксама незаконна атрымаў зямлю ў калгасе начальнік пажарнай дружыны Новік — п'яніца, які за аховай сацыялістычнай маемасці ад пажараў не глядзіць. Калі загарэўся ў калгасе сэінарнік, не было чым патушыць, бо процпажарны інвентар увесь паламаны.

Усе гэтыя цёмныя людзі знайшлі прытулак у парушальніка совецкіх законаў. Венгера. А хто такі Венгер? Гэта асоба выклікае вялікае сумненне, яго мінулае таксама цёмнае. Венгер—былы кантрабандыст, два разы пераходзіў граніцу. Па сацыяльнаму паходжанню Венгер сын уладара саматужнай майстэрні, які меў 25 рабочых.

Зжыўся Венгер з рознымі былымі людзьмі. Яго намеснікам таксама з'яўляецца кантрабандыст Пракапчук Ігнат, які разам з ім пераходзіў граніцу. Разам з Венгерам ён прывёў з-за граніцы свайго дзядзьку, афіцэра. Венгер звязан з былым раскулачаным Кізелем. Былога заможніка Цімошак ён паставіў брыгадзірам другой брыгады, былога спекулянта Эпштэйна — загадчыкам фермай, гандлярку Дукорскую — рахункаводам.

Добрасумленных калгаснікаў Венгер ненавідзіць. Тры сям'і ягоныя выключыў у мінулым годзе з калгаса.

Аднак, раённыя арганізацыі і сельскі совет не зацікавіліся палітычным тварам Венгера, не выкрылі яго антысовецкіх, шкодніцкіх спраў.

КАЛГАСНІК.

Пяць месяцаў прадаўжаецца цяганіна

11 сакавіка 1936 года я паступіў на работу вартаўніком Доўскай МТС (Журавіцкі раён). Увесь год працаваў без выхадных дзён. 2 сакавіка бягучага года па хваробе я атрымаў бюлетэнь да 1 красавіка.

Адчуваючы, што па хваробе і старасці (мне 73 гады) не змагу больш працаваць, я 17 сакавіка падаў заяву аб уходзе з работы. Пры гэтым я прасіў кампенсаваць мне за нескарыстаныя выхадныя дні на працягу года.

Дырэктар МТС Паўлоўскі на маёй заяве налажыў рэзалюцыю: «З-за адсутнасці доказу — адмовіць».

З гэтай заявай і рэзалюцыяй Паўлоўскага я звярнуўся да пракурора Журавіцкага раёна, які таксама налажыў рэзалюцыю: «Здзіўляюся, т. Паўлоўскі, якіх Вы патрабуеце доказаў. Уплаціць».

Калі з гэтай заявай і рэзалюцыяй пракурора я звярнуўся зноў да Паўлоўскага, апошні заявіў, што ніякіх пракурораў ён не прызнае.

Я падаваў заяву старшыні расцэначна-канфліктнай камісіі т. Палекшанаву, але той згубіў яе і адмовіўся разбіраць справу.

Тады я падаў заяву ў нарсуд Журавіцкага раёна. Нарсуддзя толькі пазваніў старшыні рабачкома МТС т. Палекшанаву.

Рабачком МТС, разбіраючы маю заяву, «не ўстанавіў дакументальных даных» аб нескарыстаных выхадных днях і пастанавіў адмовіць мне ў кампенсацыі.

Пяць месяцаў прадаўжаецца гэта цяганіна. Восем разоў я, стары, хаджу з МТС у раён і назад і нічога не магу дабіцца.

Н. Н. ЖУРАЎ.

„Безалкалоідны“ лубін

У 1936 годзе брыгадзір калгаса «Парыжская комуна». Беразяцкага сельсовета (Чырвонапольскі раён) т. Ламцюгоў атрымаў з Беларускай селекцыйнай станцыі 215 зярнят лубіну. Лубін выслан у пакецiку з надпісам «безалкалоідны».

У тым-жа годзе Ламцюгоў сабраў з гэтых зярнят ураджай у 5 кілаграмаў. Сёлета пад лубінам знаходзілася 0,75 гектара. Ламцюгоў аддаў многа ўвагі і клопатаў па догляду за лубінам. Досыць сказаць, што на яго ўчастку няма ні аднаго каліва пустазелля, кожная расліна акучана.

Але ўзнікае пытанне: ці варты гэты лубін такога клапатлівага догляду? Працей кажучы: наколькі гэты лубін з'яўляецца безалкалоідным і якія перспектывы яго размнажэння.

Факт-жа, што лубін, які Ламцюгоў лічыць безалкалоідным, на справе аказаўся самым звычайным горкім лубінам.

КРУПЕНЬ.
Аграном Чырвонапольскага райземаддзела.

Каманда парахода імя Леніна Гомельскага Днепрадзвінскага рачнога параходства вывучае Палажэнне аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР. (БСФ).

НЕ ВЫВУЧАЮЦЬ НОВЫ ВЫБАРЧЫ ЗАКОН

У радзе сельсоветаў Менскага раёна вывучэнне Сталінскай Канстытуцыі і прапаганда новага выбарчага закона зусім не арганізавана. Асабліва гэта датычыць сельсоветаў, далучаных з Дзяржынскага раёна.

У культпропе райкома КП(б)Б, а таксама ў райвыканкоме няма нават ніякіх вестак па гэтаму пытанню.

У калгасах Навасёлкаўскага сельсовета няма ні аднаго гуртка па вывучэнню Сталінскай Канстытуцыі. У Дзяржынску асабліва слаба пастаўлена работа сярод неарганізаванага насельніцтва.

Зусім ніякай работы не праводзяць па растлумачэнню новага выбарчага закона дамы сацкультуры, хаты-чытальні. У Ляхавіцкай хаце-чытальні ляжыць многа брашур «Сталінская Канстытуцыя», якія павінны быць раздадзены калгаснікам для вывучэння.

Райвыканком яшчэ не распачаў вызначэння выбарчых участкаў і складання спісаў выбаршчыкаў.

С. ГРЫШЧАНКА.

У РАЙВЫКАНКОМЕ ЧАКАЮЦЬ ДЫРЭКТЫЎ

Набліжаюцца выбары ў Вярхоўны Совет Саюза ССР. Рабочыя, калгаснікі, усе працоўныя вывучаюць у гуртках Сталінскую Канстытуцыю, Палажэнне аб выбарах, артыкул таварыша Калініна.

Барысаўскі раённы выканаўчы камітэт стаіць у баку ад гэтай важнейшай справы. Выконваючы абавязкі старшыні тав. Рэксцін і сакратар тав. Юневіч чакаюць дырэктыў. З ЦВК БССР ім адказалі, што пытанне «вывучаецца». І яны чакаюць...

У райвыканкоме няма нават спісаў населеных пунктаў. Не намеціўшы-ж загадзя выбарчыя ўчасткі, нельга будзе прыступаць да складання спісаў выбаршчыкаў.

Гэта работа патрабуе стараннай праверкі і чым раней яна будзе распачата, тым больш правільнымі будуць спісы выбаршчыкаў для ўдзелу ў галасаванні.

Н. ГЛУХ.

ВАРОЖАЕ ГНЯЗДО Ў ГЛУСКІМ РАЙЛЕСГАСЕ

Нядаўна глускім райвыканкомам выкрыт вораг — загадчык райлесгаса, былы царскі афіцэр, які больш дзесяці год займаўся шкодніцтвам у лясной гаспадарцы. Але-ж яго саўдзельнікі яшчэ і зараз арудуюць у лесгасе.

Участковы лесавод Дзяковіч і аб'езчык Крапіўка Іван свядома затрымлівалі па 4—6 месяцаў выплату зарплаты лесарубам. Рабочыя сістэматычна ашукваліся.

Для таго, каб пазбавіцца «непрыемнасці», Крапіўка выдае, як хабар, участковаму міліцыянеру Марціновічу 5 кубаметраў бярозавых дроў.

Нарыхтаваныя вінаградныя коллі прадаюць начальніку рудабельскай пошты Пагарцаву, а грошы забіраюць сабе.

Леснікамі ў лесгасе працуюць п'яніцы Жулега Нічыпар, Гаўрыленка Марці і інш. Пры рэвізіі ў Жулегі выяўлена больш 300 пнёў незаконна парубленага лесу.

Крапіўка з Дзяковічам беспаракотна гаспадараць на сваім участку. Крапіўка эксплаатуе наёмных рабочых на сваёй гаспадарцы. Яго лясны надзел складае 9 гектараў. Апрача таго ён прадае зямлю грамадзянам вёскі Смыковічы, Гацкага сельсовета, Крапіўку Ф., Падуту, Юхніку і інш.

Крапіўка мае добра абсталяваныя дзве хаты, дзве каровы, каня і многа іншага дабра. Гэта ўсё ён набыў ад злачынных спраў.

Дзяковіч на ўчастках прымае лесаводамі былых папоў, балахоўцаў і антысовецкіх людзей. У часе грамадзянскай вайны на кватэры ў Дзяковіча збіраліся банды балахоўцаў.

Крапіўка таксама былы балаховец. Пасля разгрому банды ён мяняе імя Карп на Іван. Працуючы на розных пасадах у леспрамгасе, на пагельным заводзе, ён займаўся пакражай прадуктаў і тавараў, быў пад судом, але нейкім чынам выкруціўся і папаў на работу ў лесгас.

Гэтая «цёплая» кампанія зпімае з работы дзесятніка-ордэнаносца Беразоўскага Уладзіміра. Па загаду Дзяковіча Крапіўка будуе лазню для іх дачы з дзяржаўнага лесу.

Варожае гняздо райлесгаса трэба выкарчаваць як найхутчэй.

АЛЕСЬ ПРЫГОЖЫ.
АЛЕСЬ НЕЗАМЕТНЫ.

ДЗЯЛЬЦЫ З БЕЛСАЮЗУЦІЛЯ

План загатовак па Беларускай канторы Саюзуціля за першае паўгоддзе выкананы на 77,5 проц., а галоўны асартымент загатовачнай наменклатуры — трап'ё — на 66 проц. Кіраўнік канторы Кунін за 7 месяцаў г. г. зняў з работы 17 загатоўшчыкаў [illegible]. Пры чым у такіх раёнах, як Дуброўна, Сянно, Гарадок, Круглае і інш. за гэты час змянілася па 3 загатоўшчыкі. Гэта робіцца пад выглядам ачышчэння апарата, а на справе развалу.

За першае паўгоддзе страт па загатоўках складзена 418.000 руб., а па віцебскай фабрыцы — 120.800 руб. Галаўная вытворчая праграма фабрыкі скарочана ў параўнанні з 1936 годам больш чым на 2000 тон прадукцыі і, не гледзячы на гэта, план 1-га паўгоддзя выканан толькі на 71,4 проц. Фонд-жа заработнай платы перавыдаткаван на 54 тыс. руб. На працягу года на фабрыцы налічвалася больш 150 стаханаўцаў, якія сістэматычна перавыконвалі новыя нормы, а зараз іх налічваецца толькі 25.

На працягу першага квартала чатыры разы мяняўся план фабрыкі. Кунін дае распараджэнне дырэктару фабрыкі скараціць неадкладна 149 работніц. У іх лік увайшлі лепшыя работніцы-стаханаўкі. Цяпер-жа фабрыка не забяспечана поўнасцю рабсілай.

Перавыдатак па накладных расходах у канторы складае больш чым 200.000 руб. Адміністрацыйна-гаспадарчыя выдаткі — 11.000 руб., камандыровачныя — 3.000 руб. і інш. Пад выглядам дапамогі ў наладжванні работы Кунін вытрабаваў сабе з Масквы сабутыльніка, нейкага Сінельшчыкава, які прасядзеў у Менску 45 дзён, атрымаў больш 3.000 руб. і зусім нічога не зрабіў. Але затое кожны вечар ён наладжваў з Куніным папойкі.

Кунін сабе акружыў групай падхалімаў, людзей сумнеўных. Вялынскі Б. С., яго намеснік, сын уладальніка буйных рэстаранаў у Гомелі, знаходзіцца пад судом за шкодніцтва [illegible] і парушэнне пастановы Урада аб крэдытнай рэформе. Свірыноўскі [illegible] газеты «Кацёлка» [illegible] падхалім.

Усё гэта цёплая кампанія [illegible] аўтамашыны.

Вялынскі [illegible] на перыферыю. Пра гэта пісала насценная газета, а таксама [illegible] Кунін сваімі бруднымі рукамі залазе ў дзяржаўную кішэню. Будучы кіраўніком калінінскай абласной канторы Саюзуціля, ён прысвоіў больш 3.000 руб. і разбазарыў шляхам розных незаконных выдач больш 15.000 руб., што ўстаноўлена актам рэвізіі.

Выдзелены ў распараджэнне Куніна дырэктарскі фонд у суме 25.000 руб. ён галоўным чынам раздаў «сваім» людзям (Бляхеру, Свірыноўскаму, Шульману, Міхэльскаму) і сабе ўзяў 1.200 руб.

Для таго, каб загладзіць справу аб шкодніцкім будаўніцтве на віцебскай фабрыцы, Кунін разам з тэхнікам Чартовым выязджае 4 верасня ў Віцебск. Але папярэдне ён піша загад аб павелічэнні тэхніку Чартову аклада на 125 руб. у месяц з выплатай розніцы, пачынаючы аж з 11 лютага 1937 г. Можна зараней сабе ўявіць, якая будзе аб'ектыўнасць акта, складзенага Чартовым, і яго ацэнка становішча спраў на фабрыцы.

А. ВОЛЬМАН.

Падрыхтоўка рабочых інтэрнатаў да зімы

КІРАЎНІКІ ТРЭСТА АДПАЧЫВАЮЦЬ

У мінулым годзе ў 4-павярховым інтэрнаце менскага будаўнічага трэста рабочыя-будаўнікі пражывалі ў вільготных, халодных і цёмных памяшканнях.

— Ну, у бягучым годзе ўжо як след падрыхтуемся да зімы, — так абяцаў рабочым дырэктар трэста т. Голубеў.

Прайшлі вясна і лета. Зараз наступіла восень. Блізіцца зіма. Але Менбудтрэст зноў аказаўся бяссільным добра падрыхтавацца. На запытанне, як падрыхтаван інтэрнат да зімы, у якім будзе пражываць каля 500 рабочых, намеснік дырэктара трэста тав. Уман прызнаецца:

— Яшчэ няма чым пахваліцца!

І сапраўды, варта наведаць інтэрнат будаўнікоў па Доўгабродскай вуліцы 66, як стане яскрава агідная бяздзейнасць кіраўнікоў трэста. Электрычнае асвятленне і параатапленне да зімы не гатовы. На праводцы электрычнага асвятлення працуюць... 2 рабочыя замест патрэбных 15.

— Мы заключылі дагавор з Белэлектрапромам,—прабуе апраўдацца тав. Уман, —але вынікаў ніякіх. Электрычная праводка знаходзіцца пад пагрозай зрыву. З часу заключэння памянёнага дагавора паміж Менбудтрэстам і Белэлектрапромам прайшло некалькі месяцаў, ідуць перапіскі, а работы па электраправодцы зрываюцца.

Не менш важнае пытанне—параатапленне. У многіх пакоях яно праведзена па 2 і 3 радыятары, а ў некаторых, асабліва вялікіх,—па аднаму. Відаць, тут не абышлося без варожай рукі.

У пакоях зараз цёмна, халодна і вільготна.

— У нашым 77 пакоі,—скардзяцца будаўнікі тт. Чамлак, Байтрук і інш., — вільготна і халодна, бо нават пабітыя кімсьці тры шыбы не ўстаўлены.

Такое-ж становішча амаль ва ўсіх пакоях. У іх няўтульна, гуляе вецер. Так, Мелічэнка—стаханавец будоўлі—скардзіцца, што ў будаўнікоў няма шафаў, дзе-б можна было схаваць вопратку.

Дрэна абстаіць справа і з загатоўкай апалу. Гэтым пытаннем у трэсце ніхто як след не займаецца. Кіраўнікі трэста заяўляюць, што дзесьці закупілі торф і дровы, але загатоўкай і падвозкай апалу да інтэрната ніхто не займаецца.

Калі так далей кіраўнікі трэста будуць марудна раскачвацца, то падрыхтоўку да сёлетняй зімы, як і летась, яны праваляць.

В. АСТРОЎСКІ.

НЕПАРАДКІ ПАВЯЛІЧВАЮЦЦА

У пачатку жніўня шклоўская папяровая фабрыка стала на рамонт. Былі ўстаноўлены дакладныя тэрміны пуску кожнай машыны. Аднак прайшло два тыдні, а папяровыя машыны яшчэ не гатовы. У самую гарачую пару кіраўніцтва фабрыкі дало водпуск галоўнаму механіку, яго намесніку, загадчыку электрааддзела.

Першая машына пушчана толькі 4 верасня замест 25 жніўня па тэрміну.

Дрэўмасавы завод яшчэ і дагэтуль не працуе. Рамонт наогул выканан нядобраякасна. Кожны дзень у цэхах машыны спыняюцца з-за тэхнічнай няспраўнасці, гадзінамі праcтойваюць з-за адсутнасці макулатуры і дрэўмасы.

Сакратар парткома Галавацкі заняў «функцыі» былога дырэктара. Ён звальняе ўсіх, хто скажа слова супроць яго. Фабком выносіць рэзалюцыі, а непарадкі ўсё павялічваюцца.

П. ГОЛУБЕЎ.

СЯЛЯНСКАЯ ЗАБАСТОЎКА У ПОЛЬШЧЫ

А. САКАЛОЎСКІ

15 жніўня ва ўсёй Польшчы павінна была адбыцца маніфестацыя ў гонар так званага «свята польскага салдата». Польскія паны прабавалі гэты дзень правесці пад фашысцкім лозунгам «нацыянальнага яднання» і ператварыць яго ў маніфестацыю падтрымкі шырокімі масамі палітыкі кіруючага лагера.

Аднак наперакор намерам фашысцкіх кіраўнікоў дзень 15 жніўня ператварыўся ў свайго роду «сялянскі дзень» у Польшчы. У вёсках, валасных і павятовых цэнтрах, на рынках гарадоў, куды з'язджаліся ў гэты дзень сяляне, адбываліся шматлюдныя сялянскія мітынгі, дзе ў прынятых рэзалюцыях сяляне з вялікай горычу канстатавалі, што «пастаяннымі спадарожнікамі іх жыцця з'яўляюцца карныя экспедыцыі, турмы, канфіскацыі, а асабліва галеча»...

У прынятых на гэтых мітынгах рэзалюцыях сяляне патрабавалі змены канстытуцыі і выбарчага закона, роспуску сейма і сената, увядзення ў Польшчы дэмакратычнага ладу і правядзення новых выбараў, стварэння ўрада, які карыстаецца давер'ем народных мас, і змены знешняй палітыкі Польшчы.

На мітынгах, на якіх прымаліся гэтыя рэзалюцыі, удзельнічала каля паўтара мільёна сялян. Бадай, яшчэ ніколі ў Польшчы палітычныя патрабаванні не выстаўляліся арганізавана такой велізарнай колькасцю працоўных.

Услед за выстаўленнем патрабаванняў паследвала і барацьба. 16 жніўня па ўсёй Польшчы была абвешчана дзесяцідзённая сялянская забастоўка. На працягу 10 дзён сяляне Кракаўскага, Любельскага, Келецкага, Лодзінскага, Варшаўскага, часткова Пазнанскага і Беластоцкага ваяводстваў, а таксама ў частцы Заходняй Украіны не падвозілі прадуктаў у горад, не вывозілі памешчыцкіх лясоў, а ў многіх месцах і не працавалі на памешчыцкіх палях. 10 дзён сялянскія пікеты, расстаўленыя па дарогах, не дапускалі штрэйкбрэхераў.

Кіраўніцтва сялянскай партыі «Стронніцтво людовэ», вымушанае пад націскам мас і сваіх нізавых арганізацый абвясціць гэту забастоўку, разлічвала абмежавацца мірным выступленнем. Але, як пісала газета «Варшаўскі дзеннік народовы», «рух пайшоў далей, чым меркавалі яго ініцыятары».

Падрабязнасці аб ходзе гэтай забастоўкі сведчаць аб тым, што гэта было далёка не «мірнае» выступленне польскіх сялян. Забастоўка суправаджалася сутычкамі сялянскіх мас з паліцыяй і ўсім фашысцкім апаратам гвалту. Каля Жэшова бастуючыя сяляне знішчылі мост, які злучае прыгарадныя вёскі з горадам. У Пазнанскім ваяводстве сяляне праганялі штрэйкбрэхераў і ахоўваючых іх паліцэйскіх. У радзе пунктаў Кракаўскага ваяводства сяляне разграмілі паліцэйскія пасты і захапілі зброю. Тысячы сялян, узброеныя нажамі, віламі, сярпамі, сякерамі і т. п., займалі дарогі і не дапускалі падвозу прадуктаў у гарады. А калі на бастуючых накідваліся ўзброеныя да зубоў банды паліцэйскіх, сяляне ў многіх месцах давалі ім гераічны адпор. У адным з месц Кракаўскага ваяводства быў арыштаван актывіст «Стронніцтва людовего». Каля 10.000 сялян сабраліся і рушылі ў горад Жэшоў з патрабаваннем вызваліць арыштаванага. Настрой сялян быў настолькі баявы, што павятовыя ўлады вымушаны былі арыштаванага вызваліць. Тысячы польскіх сялян, не жадаючы быць скатаванымі карнымі экспедыцыямі, пайшлі ў лес. У Кракаўскім і Львоўскім ваяводствах апусцелі цэлыя вёскі. «Жандары, якія ўрываюцца ў вёску, застаюць толькі бяссільных старыкоў» — пісала газета «Дзеннік людовы». Не маючы ў такіх выпадках каго збіваць, ашалеўшыя фашысты знішчаюць сялянскае дабро, ламаюць вокны і дзверы, падпальваюць дахі, спальваюць цэлыя вёскі.

Сялянская забастоўка з'явілася магутнай дэманстрацыяй працоўных мас вёскі супроць рэжыма фашысцкай дыктатуры. Яна з асаблівай сілай паказала велізарнае незадаволенне і тыя рэволюцыйныя сілы, якія накапіліся ў польскай вёсцы.

У гэтай сялянскай забастоўцы важны яшчэ і той момант, што яна супала з уздымам забастовачнай барацьбы пролетарыята. У той-жа час, калі ішлі на барацьбу сяляне, адбываліся шматлікія забастоўкі на прадпрыемствах у Лодзі, Беластоку, Катовіцах, Любліне, Кракаве і т. п. Сялянская забастоўка, якая разгарнулася ва ўмовах уздыму забастовачнай барацьбы у гарадах, выклікала велізарны рух салідарнасці ва ўсім рабочым класе Польшчы. У Кракаве была абвешчана ўсеагульная забастоўка салідарнасці. Прыкладу кракаўскага пролетарыята паследвалі рабочыя і ў іншых гарадах. Канферэнцыя класавых профсаюзаў у Варшаве вынесла рэзалюцыю аб поўнай салідарнасці рабочых сталіцы з палітычнымі патрабаваннямі, высунутымі сялянствам, у прыватнасці, з патрабаваннем аб змене выбарчай сістэмы і правядзенні новых дэмакратычных выбараў.

Усё гэта гаворыць аб тым, што слабая ўзаемная падтрымка пролетарыята і сялянства, якая з'яўлялася адным з асноўных недахопаў рэволюцыйнага руху ў Польшчы на працягу доўгіх год, уступае месца іх узаемным каардынаваным дзеянням. У сваёй агульнай барацьбе супроць фашызма за мір, хлеб і свабоду працоўныя горада і вёскі выступаюць усё больш аб'яднанымі сіламі. Ідэя рабоча-сялянскага саюза глыбока пранікае ў сазнанне мільённых мас. Рабочы клас Польшчы становіцца на чале сялянскіх мас, на чале ўсіх антыфашысцкіх сіл, якія змагаюцца супроць рэжыма фашысцкай дыктатуры.

Польскі фашысцкі друк па загаду ўрада прабаваў маўчаць аб адбываўшыхся сялянскіх баях. Калі ў газеце «Вечэр варшаўскі» з'явіўся артыкул супроць замаўчвання факта гэтай забастоўкі, газета была зараз-жа закрыта. І толькі калі барацьба сялян была ў разгары, калі аб гэтай барацьбе шырока інфармавалі замежныя газеты, польскі ўрад выпусціў кароткае афіцыяльнае паведамленне аб гэтай забастоўцы. Гэта паведамленне не пакідала ніякіх сумненняў аб курсе, які будзе праводзіць урад у адносінах да баставаўшых і ім сімпатызаваўшых.

«Усякі антыдзяржаўны акт будзе ліквідаван з усёй суровасцю і паслядоўнасцю»—указвалася ў гэтым урадавым паведамленні. Усеагульная сялянская забастоўка, забастоўка салідарнасці пролетарыята былі названы ў гэтым урадавым паведамленні «тэрарыстычнымі выступленнямі жменi варожых людзей».

Для падаўлення забастовачнага руху польскі фашызм прывёў у рух увесь свой адміністрацыйна-паліцэйскі апарат. Па ўсёй краіне адбываліся і адбываюцца масавыя арышты, вобыскі і збіенні. Ва ўрадавым паведамленні ўказвалася, што за час забастоўкі забіта 41 чалавек і ранена 34. Фактычная-ж колькасць забітых і раненых значна большая. Па няпоўных падліках на працягу жніўня-верасня гэтага года арыштавана 1600 чалавек. Не безвядомы Картуз-Берэзскі канцэнтрацыйны лагер ужо перапоўнен. У Варшаве абмяркоўваюць пытанне аб адкрыцці яшчэ аднаго канцлагера. Бюджэт на турмы, які за апошнія два гады быў патроен, зараз зноў павялічваецца. У многіх гарадах фашысцкай Польшчы адзіным «жыллёвым» будаўніцтвам з'яўляецца будаўніцтва турмаў. Памяшканні многіх нефашысцкіх арганізацый, асабліва партыі «Стронніцтва людовэго», закрываюцца, а іх дзеячы арыштоўваюцца.

Напалоханыя ўзнімаючайся барацьбой рабочых і сялян, польскія памешчыкі і капіталісты з іх фашысцкім урадам на чале хапаюцца за тэрор, як за ўлюбёны метад, з дапамогай якога яны ўжо каля 20 год знаходзяцца ва ўладзе і прыгнечваюць працоўны народ.

Фашысцкі ўрад даў дырэктыву «патушыць ачагі бунтаў». Польскі Трэпаў—генерал Славой-Складкоўскі ўпусціў пры гэтым адну «дробязь», ён не ўлічыў, што «ачагом бунтаў» з'яўляецца ўся польская вёска і цэлыя рабочыя раёны гарадоў, якія «патушыць» ніяк нельга.

Глеба-ж у гэтых, па выражэнню польскіх фашыстаў, «ачагах бунта» накаляецца з кожным днём.

Польскі селянін не толькі пазбаўлен магчымасці купляць што-небудзь для гаспадаркі і сям'і, але ў яго няма сродкаў і для прахарчавання. Недаяданне стала лёсам мільёнаў польскіх сялян. У апошні час голад у польскай вёсцы яшчэ больш абвастрыўся ў сувязі з неўраджаем 1937 года. Па падліках галоўнага статыстычнага кіраўніцтва Польшчы, збор ураджаю ў гэтым годзе ў параўнанні з мінулым годам будзе менш—па пшаніцы на 16,2 проц., па жыту на 12,5 проц., аўсу на 11,1 проц., у асобных-жа ваяводствах збор зернавых прадбачыцца меншы на 40 і 50 проц. у параўнанні з мінулым годам. Апасаючыся галоднай смерці, польскія сяляне яшчэ да надыходу зімы ў масавым парадку распрадаюць сваю жывёлу.

Фашысцкі ўрад прыступіў яшчэ да канца ўборкі ураджаю к выкалачванню падаткаў і запазычанасці з гэтых збяднелых сялян. Падатковы грабёж пры няўхільна паніжаючайся даходнасці сялянскай гаспадаркі яшчэ больш пагоршыць цяжкае становішча вёскі.

Польскі друк штодзенна дастаўляе багаты матэрыял аб росце беспрацоўя, галечы і голаду ў асяроддзі гарадскога пролетарыята. Па даных газеты «Роботнік» ад 1929 года сярэдні заработак рабочых скараціўся да паловы яго, у той час, калі за апошнія два гады дарагоўля павялічылася больш чым на 10 проц. Асабліва трагічнае становішча беспрацоўных. Аналізуючы бюджэт сям'і беспрацоўнага, газета «Роботнік» дала наступную характэрнейшую ілюстрацыю:

«Жонка раз у месяц мые каму-небудзь бялізну. Атрымлівае за гэта крыху яды і два злотых у дзень... Бываюць і пабочныя заняткі... Якому-небудзь знаёмаму пабеліш пакой... Што-небудзь, каму-небудзь аднясеш... Ёсць яшчэ і «іншыя даходы»... Няпэўныя, непрадбачаныя... Усяго разам заробіш 22 злотых у месяц... У такім бюджэце стабільны толькі адзін артыкул... галеча».

Барацьба рабочых і сялян, якая развіваецца ва ўмовах растучага жабрацтва і голаду, не толькі не схільна да «патухання», аб чым так марыць фашысцкая кліка, але гатова яшчэ больш разгарэцца і паставіць пад пагрозу само панаванне капіталістаў і памешчыкаў.

Пацвярджаннем таго, што польскія паны ўсё больш адчуваюць гэту пагрозу, могуць служыць узмоцненыя спробы дзеячоў «лагера нацыянальнага аб'яднання» дэзарыентаваць узнімаючыяся на барацьбу масы.

Генерал Галіца—кіраўнік «вясковага» сектара створанай палкоўнікам Коцам у пачатку 1937 года новай фашысцкай партыі на сходзе ў Кракаве заяўляў:

«Мы будуем народную дэмакратычную Польшчу, далёкую ад таталізма... Будзем дабівацца змены выбарчай сістэмы ў сейм і сенат».

Адначасова з прамовай генерала прагучэла прамова ўпаўнаважанага Коца ў г. Лодзі адваката Бравінскага, які сказаў:

«У арганізацыі дзяржаўнага жыцця мы моцна перагнулі палку. Парламентарызм амаль падаўлен. Лагер нацыянальнага яднання лічыць, што дзяржаўны арганізм Польшчы настолькі моцны, што дазваляе ўзняць аўтарытэт і ўзмацніць правы парламента. У сувязі з гэтым лагер падрыхтоўвае праект новай выбарчай сістэмы».

Працоўныя масы Польшчы ўжо не раз пераконваліся ў сапраўднай цане абяцанняў, зыходзячых ад пілсудчыкаў. Вопыт 1918—1920 гадоў, калі ў многіх месцах працоўныя падняліся на рашучую барацьбу з капіталістамі і памешчыкамі, а Пілсудскі дэмагагічнымі фразамі адцягваў іх ад барацьбы, дарма для мас не прайшоў. Польскія сяляне памятаюць таксама дэмагагічныя абяцанні пілсудчыкаў расшырыць сялянскае землекарыстанне, і ведаюць як пасля гэтых абяцанняў яшчэ больш узмацніўся грабёж працоўных вёскі. Памятны таксама неаднаразовыя запэўненні міністраў і інш. прадстаўнікоў лагера пілсудчыкаў «палегчыць долю шэрага чалавека» (так фашысты называлі рабочых і сялян), запэўненні, пасля якіх наступала яшчэ большае пагаршэнне становішча працоўных...

«Няма ніякага сумнення, што і ўсе цяперашнія дэмагагічныя выбарчыя абяцанні і пасулы з'яўляюцца чарговым фашысцкім манеўрам, разлічаным на супакаенне народных мас, якія выступаюць на рашучую рэволюцыйную барацьбу супроць фашысцкага рэжыма голаду і тэрора, супроць фашысцкай канстытуцыі і выбарчага парадку.

Народныя масы Польшчы ў разгорнутых рэволюцыйных баях супроць фашысцкай дыктатуры шляхам стварэння па ініцыятыве компартыі Польшчы народнага фронта дабіваюцца дэмакратыі, міру, хлеба, работы і свабоды. І з гэтага шляху працоўных не звярнуць нікому!

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ (Арагонскі) ФРОНТ

У паведамленні іспанскага міністэрства абароны ад 15 верасня адзначаецца актыўнасць фашысцкай авіяцыі, бамбардыраваўшай Альбалатыльо ў правінцыі Уэска, а таксама чыгуначную станцыю ў Асуара і Пуэбло дэ Альбортон.

Згодна паведамлення барселонскага карэспандэнта газеты «Дэйлі геральд», мяцежнікі падрыхтоўваюць контрнаступленне ў раёне Сарагосы. З гэтай мэтай там канцэнтруецца шмат войск мяцежнікаў, у тым ліку італьянская дывізія «чорнае полымя». Камандуючы рэспубліканскімі войскамі на арагонскім фронце генерал Посас заявіў, што пазіцыі, займаемыя ўрадавымі войскамі, вельмі моцныя, і ў мяцежнікаў няма ніякіх шансаў на поспех.

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

Згодна паведамлення агенцтва Эспань, авіяцыя мяцежнікаў падвергла бамбардыроўцы гарады, размешчаныя ў тылу, у асаблівасці гор. Вільянуэву і ваколіцы Кангас дэ Оніс. Самалёты мяцежнікаў былі прымушаны рэспубліканскімі знішчальнікамі і зенітнымі батарэямі ўцякаць раней, чым ім удалося прыблізіцца да Рыбе дэ Сулья і Хіхона.

Ва ўсходнім сектары астурыйскага фронта ў рэзультаце інтэнсіўнай атакі мяцежнікаў, падтрыманай артылерыяй і авіяцыяй, рэспубліканскія войскі, якія знаходзяцца ў Алькабесо, прымушаны былі адыйсці. У сектары Леона рэспубліканскія войскі адбілі атакі мяцежнікаў. У часе аперацый, якія адбываліся 15 верасня, мяцежнікі, а таксама італьянскія войскі, панеслі вялікія страты.

Як паведамляе агенцтва Эспань, самалёты мяцежнікаў на паўночным фронце бамбардыравалі горад Пола дэ Гордон. Горад разбуран. Насельніцтва горада (10 тыс. чал.) было своечасова эвакуіравана рэспубліканскімі ўладамі, з прычыны чаго бамбардыроўка не пацягнула за сабой вялікай колькасці чалавечых ахвяр.

Мяцежнікі, заняўшы вёску Пенья дэль Посо, на ўсход ад шасэ Леон—Овіедо, былі затрыманы лясным пажарам. Урадавыя войскі, адступаючы, падпалілі сасновы лес па схілах гор.

МАДРЫДСКІ ФРОНТ

На мадрыдскім фронце ў раёне Араганды рэспубліканскія войскі занялі важную пазіцыю, якая пануе над размяшчэннем сіл мяцежнікаў. У сектары Карабанчэля рэспубліканскія войскі ўзарвалі міны і разбурылі блокгаузы мяцежнікаў і водны рэзервуар. У рэзультаце ўзрыва мяцежнікі панеслі вялікія страты.

ПАЎДНЁВЫ ФРОНТ

Згодна паведамлення іспанскага міністэрства абароны, мяцежнікі прадпрынялі атаку на рэспубліканскія пазіцыі ў Кабеса Месада. Аднак, атака была энергічна адбіта.

У сектары Пособланка рэспубліканскія войскі прасоўваюцца, не сустракаючы супраціўлення.

НОВАЯ ФАШЫСЦКАЯ ПРАВАКАЦЫЯ Ў ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 16 верасня. (БЕЛТА). Фашысцкія правакацыі ў Францыі прадаўжаюцца і пасля ўзрываў у Парыжы, якія адбыліся 11 верасня. Згодна вестак вячэрніх газет, у ноч на сёння зажыгальная бомба была кінута ў будынак [illegible] фабрыкі ў Марселі. Узнікшы пажар быў патушан у самым пачатку.

Бюро Усеагульнай канфедэрацыі працы на чале з Жуо наведала сёння прэм'ера Шатана і заявіла яму аб глыбокім узбуджэнні сярод рабочых і асабліва сярод профсаюзных арганізацый у сувязі з замахамі, меўшымі месца 11 верасня. Жуо настойваў, каб урад прыняў усе меры да выкрыцця [illegible]. Прэм'ер запэўніў [illegible], што ўсе меры будуць прыняты к таму, каб вінаўнікі замаху былі знойдзены.

ЗА КУЛІСАМІ ПОЛЬСКА-ГЕРМАНСКАЙ «ДРУЖБЫ»

ВАРШАВА, 15 верасня. (БЕЛТА). Польскае агенцтва паведамляе, што ўчора ў Данцыгу арыштавана 7 польскіх паштальёнаў за раздачу польскіх газет. Газета канфіскавана. [illegible]

Газета «Кур'ер паранны» [illegible] Данцыгу.

МІЖНАРОДНЫ ШАХМАТНЫ ТУРНІР

ВЕНА, 15 верасня. (БЕЛТА). Сёння на міжнародным шахматным турніры ў Земерынгу [illegible] партыя паміж тав. Рагозіным і Капабланка. Ігралася [illegible] партыя. Капабланка іграў у старым класічным стылі і ў міттэльшпілі зрабіў адну памылку, [illegible]. У рэзультаце [illegible] Рагозін [illegible]. Партыя [illegible] 42 ходу [illegible].

Становішча ў турніры такое: Файн і Керэс маюць па 3,5 ачка, Флор і Рэшэўскі — па 3 (адна неадкладзеная партыя), Капабланка — 2,5, Рагозін — 2, Эліскасэс — 1 і Петроў $1/2$.

ПРЫБЫЦЦЕ ЭКІПАЖА „ТИМИРЯЗЕВА“ У АДЭСУ

АДЭСА, 16 верасня. (БЕЛТА). У Адэсу 16 верасня ленінградскім поездам прыбылі 29 маракоў экіпажа цеплахода «Тимирязев», па-зверску патопленага фашысцкімі піратамі. Працоўныя Адэсы арганізавалі сваім землякам выключна цёплую прывітальную сустрэчу.

К моманту прыбыцця поезда ўся плошча вакзала была запоўнена тысячамі прадстаўнікоў фабрык, заводаў, порта і суднавых каманд.

На прывакзальнай плошчы адбыўся мітынг. У ліку іншых аратараў выступіў Грыгорый Штэпенка—сын рулявога Петра Штэпенка, забітага фашысцкай тарпедай пры бандыцкім нападзе на параход «Благоев».

«Мой бацька, — сказаў ён, — пал ахвярай фашысцкай правакацыі. [illegible] Хай [illegible] свае гнусныя злачынствы. На змену загінуўшаму бацьку [illegible] флот, каб са зброяй у руках абараняць свяшчэнныя граніцы нашай радзімы ад фашысцкіх драпежнікаў.

Капітан «Тимирязева» тав. Рындзюк запэўніў сабраўшыхся, што каманда патопленага цеплахода гатова хоць сёння выйсці ў рэйс, каб выканаць любое заданне партыі і ўрада.

12 верасня ў Ленінград прыбыў экіпаж цеплахода «Тимирязев», патопленага італьянскімі фашыстамі ў Міжземным моры. НА ЗДЫМКУ: цімiразеўцы на барту цеплахода «Смольный» у Ленінградскім гандлёвым порце. Наперадзе (трэці справа) капітан «Тимирязева» тав. Рындзюк. (СФ).

ВАЕННЫЯ ДЗЕЯННІ Ў КІТАІ

Баі на поўначы

ШАНХАЙ, 15 верасня (БЕЛТА). Згодна паведамленняў агенцтва Рейтэр, [illegible] Датун (паўночная частка правінцыі Шаньсі) [illegible]. У [illegible] кітайскія войскі ўступілі ў Калган, але ў хуткім часе вымушаны былі адступіць у рэзультаце моцнай контратакі японцаў.

Японскія войскі ўчора занялі кітайскія пазіцыі ў гарах каля Мынытоугоу (каля 40 клм. на захад ад Бэйпіна). У ноч на 14 верасня кітайскія партызаны [illegible] японскія вайсковыя [illegible] паміж Пінычыянем і Мачавам.

Велізарныя разбурэнні ў Шанхаі

ШАНХАЙ, 15 верасня. (БЕЛТА). Японскія войскі, флот і авіяцыя за час ваенных дзеянняў у Шанхаі ўчынілі велізарныя разбурэнні. Найбольшым разбурэнням падвергліся культурныя ўстановы і прамысловыя цэнтры. [illegible] 160 фабрык. [illegible] Японскія [illegible] фабрык. [illegible] каля 650 [illegible] і ў сетлменце.

—о—

ШАНХАЙ, 16 верасня. (БЕЛТА). Пасля артылерыйскай і паветранай бамбардыроўкі і двухдзённых баёў японскія войскі 14 верасня ўварваліся ў Лодзянь (на паўночны ўсход ад Шанхая). Жорсткія баі прадаўжаюцца ў раёне [illegible] і міжнародных раёнаў [illegible].

Раніцой 15 верасня [illegible] каля Бацзяшаю і ў раёне [illegible]. Кітайскія войскі адступілі [illegible] Ганк'ю. [illegible] кітайскіх войск.

МАСАВЫЯ АРЫШТЫ СЯЛЯН У ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 15 верасня. (БЕЛТА). «Пацыфікацыя» сялян у Польшчы прадаўжаецца. Польскае агенцтва паведамляе, што паліцыя ў Львоўскім ваяводстве робіць усё новыя арышты сялян, якія «ва многіх выпадках хаваюцца ў назакольных лясах». Учора, згодна паведамлення польскага агенцтва, паліцыя арыштавала ў Бучачскім павеце, Львоўскага ваяводства, 4 сялян па абвінавачанню ў тым, што яны ў часе сялянскай забастоўкі прымалі ўдзел у выступленнях групы сялян супроць паліцыі.

У САЮЗЕ СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

16 верасня на пашыраным пасяджэнні праўлення Саюза совецкіх пісьменнікаў БССР зацверджан план работы праўлення на верасень-кастрычнік.

На працягу гэтага перыяда асноўная ўвага саюза будзе аддана падрыхтоўцы да 20-годдзя Вялікай пралетарскай рэвалюцыі і выбарам у Вярхоўны Совет СССР.

У парадак дня бліжэйшых пасяджэнняў праўлення пастаўлены творчыя справаздачы пісьменнікаў. Выдзяляюцца 10 пісьменнікаў для выступленняў на сходах рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыі ў гарадах і раёнах рэспублікі з дакладамі на тэму: «Беларуская совецкая літаратура за 20 год».

У канцы верасня ў Менску адбудзецца агульнагарадскі сход пісьменнікаў па пытанню аб Палажэнні аб выбарах у Вярхоўны Совет СССР. Створаны гурткі па вывучэнню Палажэння аб выбарах у Вярхоўны Совет. 8 пісьменнікаў выедуць у сувязі з падрыхтоўкай да выбараў у творчыя камандыроўкі па СССР.

Вылучана спецыяльная камісія па вывучэнню твораў пачынаючых пісьменнікаў. Пры саюзе адкрыўся «кабінет маладога аўтара» для творчай дапамогі і кансультацыі пачынаючых пісьменнікаў. Перад НКАсветы ўзбуджана хадайніцтва аб выдачы чатырох стыпендый імя Максіма Горкага 4 маладым пісьменнікам — студэнтам менскага педагагічнага інстытута. Праўленне зацвердзіла ў кандыдаты ў члены ССП БССР маладых пісьменнікаў Краўчанка і Дзехцяра.

Пастановай праўлення ССП адноўлен у членах саюза паэт А. Александровіч.

—о—

ВЫПЛАТА ВЫЙГРЫШАЎ

З 1 па 16 верасня ў ашчадкасы Менска прад'яўлена больш 3 тыс. аблігацый выйграўшых па трэцяму тыражу пазыкі «Другая пяцігодка» (выпуск чацвертага года). Па іх выплачана каля поўмільёна руб. Выплачана 50 выйгрышаў па 1000 руб. Прад'яўлены таксама чатыры аблігацыі, на якія палі выйгрышы па 3 тыс. руб.

ЯК „РАМАНТУЕЦЦА“ ДОМ № 1 ПА АКЦЯБРСКАЙ ВУЛІЦЫ

Яшчэ ў красавіку гэтага года пачаўся капітальны рамонт жылога дома па Акцябрскай вуліцы № 1 (жакт № 8). Згодна дагавору з жактам рамонтная кантора Менгоржылсаюза абавязана была закончыць рамонт да 30 жніўня, каб даць магчымасць жыхарам за наступленнем восені пасяліцца ў кватэры. Аднак, напісаўшы гэты дагавор, рамонтная кантора і не імкнулася яго выканаць.

Упушчаны самы лепшы час для рамонтных работ. [illegible] Ясна, што пры такіх «тэмпах» работы кватэры не будуць гатовы і ўзімку.

Узнікае зусім законнае пытанне: хто вінават у тым, што зараз рамонт фактычна спынен [illegible]

У каштарысу па рамонту не прадугледжана правядзенне электрычнасці, якая была ў доме да рамонту. Ёсць пагроза, што і вадаправод не будзе праведзен, і кватэры трохпавярховага будынка будуць без вады. У доме былі цёплыя прыбіральні, зараз рамонтная кантора не думае іх аднаўляць. Так «арганізатары» рамонту імкнуцца сапсаваць кватэры.

Работа людзей, якія так праводзяць рамонт, павінна быць належным чынам ацэнена адпаведнымі арганізацыямі, а жыхароў трэба абараніць ад здзекаў Менгоржылсаюза і яго рамонтнай канторы. Пакуль яшчэ не позна, трэба прыняць меры, каб не быў сапсаваны шматкватэрны жылы дом.

Г. Ш.

—о—

АСЕННІЯ І ПРАДСВЯТОЧНЫЯ КІРМАШЫ

Першыя асеннія кірмашы адбудуцца з 25 верасня па 10 кастрычніка ў 12 гарадах рэспублікі. На іх прымуць удзел калгаснікі і аднаасобнікі 70 раёнаў рэспублікі. Апрача гэтага ў кожным раёне будуць арганізаваны раённыя кірмашы.

З 25 кастрычніка па 6 лістапада ў гарадах і раёнах рэспублікі адбудуцца другія прадсвяточныя кірмашы.

Чакаецца вялікі прывоз сельскагаспадарчых прадуктаў. Насустрач гэтаму патоку гандлюючыя арганізацыі мяркуюць завезці і прадаць прамысловых тавараў, прадуктаў, тавараў шырокага спажывання на 9 млн. руб. Будзе завезена 550 тыс. пар абутку, на 1 млн. руб. швейных вырабаў, многа трыкатажа, мэблі, гаспадарчай пасуды, будаўнічых матэрыялаў.

У гарадах зараз прыводзяцца ў парадак рынкі, адкрываюцца новыя. У Віцебску пабудавана 15 новых ларкоў. Два новыя рынкі адкрыты ў Менску, павялічана колькасць сталоў для ручнога гандлю. У Магілеве заканчваецца будаўніцтва чайной. На кірмашах будуць працаваць медыцынскія пункты, даведачныя сталы, кінаперасоўкі.

—о—

ЗДАРЭННІ

* **Афяра безнагляднасці.** У казіміраўскай школе, Магілеўскага раёна, матка загадчыка школы Чупрынскага пакінула ў хаце на падлозе 8-месячнае дзіця, а сама вышла ў поле за каровай. Калі старая вярнулася, яна застала дзіця на двары. У часе яе адлучкі свіння ўварвалася ў хату, адгрызла дзіцяці абедзве рукі па локаць і выцягнула яго на двор. Дзіця адправілі ў больніцу.

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

БЕЛДЗЯРЖДРАМТЭАТР | 17 верасня
Абанем. № 6.
АПОШНІЯ
Пачатак у 8 г. вечара.

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
ПЁТР ПЕРШЫ
На летняй эстрадзе — канцэртн. адд.

Дзіцячы гукавы кінотэатр
СТАЛІНСКАЕ ПЛЕМЯ

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
ШАХЦЁРЫ

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
КАДЖЭЦІ

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ПАЭТ І ЦАР

НАРКАМХАРЧПРОМ
ГАЛОЎПАРФЮМЕР

ТУАЛЕТНАЕ МЫЛА

Уп. Галоўлітбела № К—3046.

ПРЫМАЕЦЦА ПАДПІСКА
З КАСТРЫЧНІКА месяца НА ЛЮБЫ ТЭРМІН, з пераходам на 1938 год.
НА ЖУРНАЛЫ:
„БОЛЬШЭВІК БЕЛАРУСІ“
ОРГАН ЦК КП(б)Б
Падпісная плата:
на 1 мес. — 40 кап., на 3 мес.—1 руб. 20 к.,
на 6 мес.—2 руб. 40 к., на год — 4 руб. 80 к.
„РАБОТНІЦА І КАЛГАСНІЦА БЕЛАРУСІ“
ВЫДАННЕ ЦК КП(б)Б
Падпісная плата:
на 1 мес.—40 кап., на 3 мес.—1 руб. 20 кап.,
на 6 мес.—2 руб 40 к., на год —4 руб. 80 кап.
ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: канторай выдавецтва «Звязда» (Менск, Совецкая, 63), Саюздрукам, усімі паштовымі аддзяленнямі, агенцтвамі і пісьманосцамі
ВЫДАВЕЦТВА ЦК КП(б)Б «ЗВЯЗДА».

УСІМ СПАЖЫЎЦАМ НАФТАПРАДУКТАЎ
Беларуская кантора «ГЛАВНЕФТЬ»
даводзіць да ведама спажыўцоў нафтапрадуктаў аб неабходнасці прадстаўлення ЗАЯВАК да 25 верасня г. г. на патрэбную колькасць нафтапрадуктаў на 1938 год па наступнай форме:

Назва нафтапрадуктаў з падраздзяленнем па марках	Фактычнае спажыванне ў 1936 г.	Чакаемае спажыванне ў 1937 г.	Патрэбнасць на 1938 год	У тым ліку па квартальна: I кварт.	II кварт.	III кварт.	IV кварт.

Спажыўцы, якія атрымліваюць нафтапрадукты з нафтабаз, прадстаўляюць заяўку па вышэйпрыведзенай форме ў адпаведныя базы «Главнефть».
Спажыўцы, якія атрымліваюць нафтапрадукты непасрэдна ў свой адрас (транзітам), павінны прадстаўляць заяўкі на гэтыя прадукты Беларускай канторы «ГЛАВНЕФТЬ» па адрасу г. Менск, вул. Энгельса, 28.
Да заявы неабходна абавязкова прыкласці тлумачальную запіску з падрабязнымі разлікамі, абгрунтаваннем запраектаванай патрэбнасці ў нафтапрадуктах на 1938 г. з указаннем вытворчай праграмы, норм расходу гаручых, нафтапаліва і змазкі магутнасці сілавых установак, аўтатрактарнага парка, камбайнаў, плошчы, якая падлягае механічнай апрацоўцы па відах работ і т. д.
Арганізацыі, не прадставіўшыя заяўкі, не будуць уключаны ў план снабжэння на 1938 год, а значыцца і не будуць забяспечаны нафтапрадуктамі.

Загадчыкам Акр., Гар. і Райана, палітасветработнікам, заг. клубамі, ДСК, хат-чытальнях, усім калектывам і ўдзельнікам мастацкай самадзейнасці.
Па рашэнню партыйных і совецкіх арганізацый у Менску З 1 ПА 10 ЛІСТАПАДА 1937 г.
— адбудзецца —
2-я ЎСЕБЕЛАРУСКАЯ АЛІМПІЯДА
НАРОДНАЙ МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ, ПРЫСВЕЧАНАЯ 20-ГОДДЗЮ ВЯЛІКАЙ КАСТРЫЧНІЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭВОЛЮЦЫІ.
Адбор удзельнікаў на Ўсебеларускую алімпіяду будзе праводзіцца на с.-совецкіх, гарадскіх, раённых і акруговых алімпіядах з 1 па 25 кастрычніка.
Быць удзельнікам Усебеларускай алімпіяды — справа гонару кожнага гуртка мастацкай самадзейнасці, кожнага паасобнага выканаўцы.
РЫХТУЙЦЕСЯ ДА АЛІМПІЯДЫ!
Па пытаннях алімпіяды звяртайцеся ў Дом народнай творчасці БССР (Менск, Дом урада, пакой 602).

МАГІЛЕЎСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ
абвяшчае ПРЫЕМ
на аднагадовыя педкурсы
ВЫКЛАДЧЫКАЎ ГІСТОРЫІ, БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ І ЛІТАРАТУРЫ.
На курсы прымаюцца асобы ад 17 да 35 год, якія маюць закончаную сярэднюю адукацыю.
Усе паступаючыя падвяргаюцца іспытам у аб'ёме сярэдняй школы па рускай і беларускай мовах (пісьмовы твор, граматыка і літаратура), палітграмаце, матэматыцы (вусная і пісьмовая), фізіцы, хіміі, геаграфіі і адной з замежных моў (англійскай, нямецкай або французскай па выбару).
Заявы падаюцца на імя дырэктара МПІ з прадстаўленнем наступных дакументаў: аўтабіяграфіі, атэстата аб сканчэнні сярэдняй навучальнай установы (у арыгінале), пашпарта (прадстаўляецца пры асабістай яўцы), трох фотакартак (здымкі без галаўных убораў) з уласнаручным подпісам паступаючага на кожнай з іх, засведчаным дзяржустановай, даведкі аб адносінах да вайсковай павіннасці (для ваеннаабавязаных) і марак на 40 кап.
Прыём заяў аб залічэнні праводзіцца да 25 верасня 1937 г.
Прыёмныя іспыты праводзяцца з 25 верасня па 1 кастрычніка.
Пачатак заняткаў 1 кастрычніка 1937 г.
Стыпендыяй курсанты забяспечваюцца да 150 руб. у месяц.
Інтэрнатам курсанты не забяспечваюцца, але будуць выдавацца кватэрныя.
Заявы падаваць па адрасу: г. Магілеў, БССР, Ленінская, 35, канцылярыя МПІ.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ДОМ ТЭХНІКІ (Комсамольская, 25)
19 верасня ў 7 гадзін вечара адбудзецца
ДАКЛАД
інжынера торфазаводбуда тав. Л. С. АПТА (Масква)
на тэму:
„ИСКУССТВЕННОЕ ОБЕЗВОЖИВАНИЕ ТОРФА“.
На даклад запрашаюцца стаханаўцы, вынаходнікі, рацыяналізатары і інжынерна-тэхнічныя работнікі тарфяных прадпрыемстваў, работнікі Белторфа і Белторфпромсаюза, навуковыя работнікі, студэнты тэхнічных навучальных установ.
ДЫРЭКЦЫЯ ЦДТ.

ДА ВЕДАМА ўсіх прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый г. Менска
У сувязі з тым, што менская АТС прыступіла да складання і выпуску
СПІСА АБАНЕНТАЎ на 1937—38 г.
просьба да ўсіх прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый прысласць на АТС (вул. Карла Маркса, 10), не пазней 20 верасня г. г. ЗВЕСТКІ АБ МАЮЧЫХСЯ Ў ІХ ТЭЛЕФОНАХ па наступнай форме:
Назва прадпрыемства, установы і арганізацыі.

№ тэлефона	Найменаванне цэха, аддзела і т. д.	Адрас

Непрадстаўленне звестак ва ўказаны тэрмін пазбавіць АТС магчымасці правільнага ўключэння ў спіс тэлефонаў прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый горада.
ДЫРЭКЦЫЯ АТС.

ДА ВЕДАМА СПАЖЫЎЦОЎ ВЕТЭРЫНАРНЫХ І ЗООТЭХНІЧНЫХ ТАВАРАЎ.
БЕЛКАНТОРА „ВЕТСНАБЗБЫТ“
(Менск, Комсамольская, 1/13)
папярэджвае ўсіх спажыўцоў ветзоатэхнічных тавараў аб неабходнасці ПРАДСТАЎЛЕННЯ БЕЛВЕТСНАБЗБЫТУ
ЗАЯВАК
АБ ПАТРЭБНАСЦІ Ў ВЕТЗООТЭХНІЧНЫХ ТАВАРАХ НА 1938 год.
Непрадставіўшыя да 1 кастрычніка 1937 г. заявак не будуць унесены ў план снабжэння таварамі на 1938 год.
БЕЛВЕТСНАБЗБЫТ.

У аддзел аб'яў званіце па тэл 21-845

Друкарня «Звязды» Менск, Совецкая, 63. К., Б., Б.